

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET
(2. samling)
Alm. del - bilag 738 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

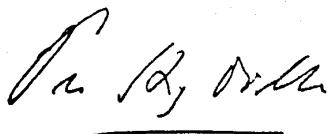
Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

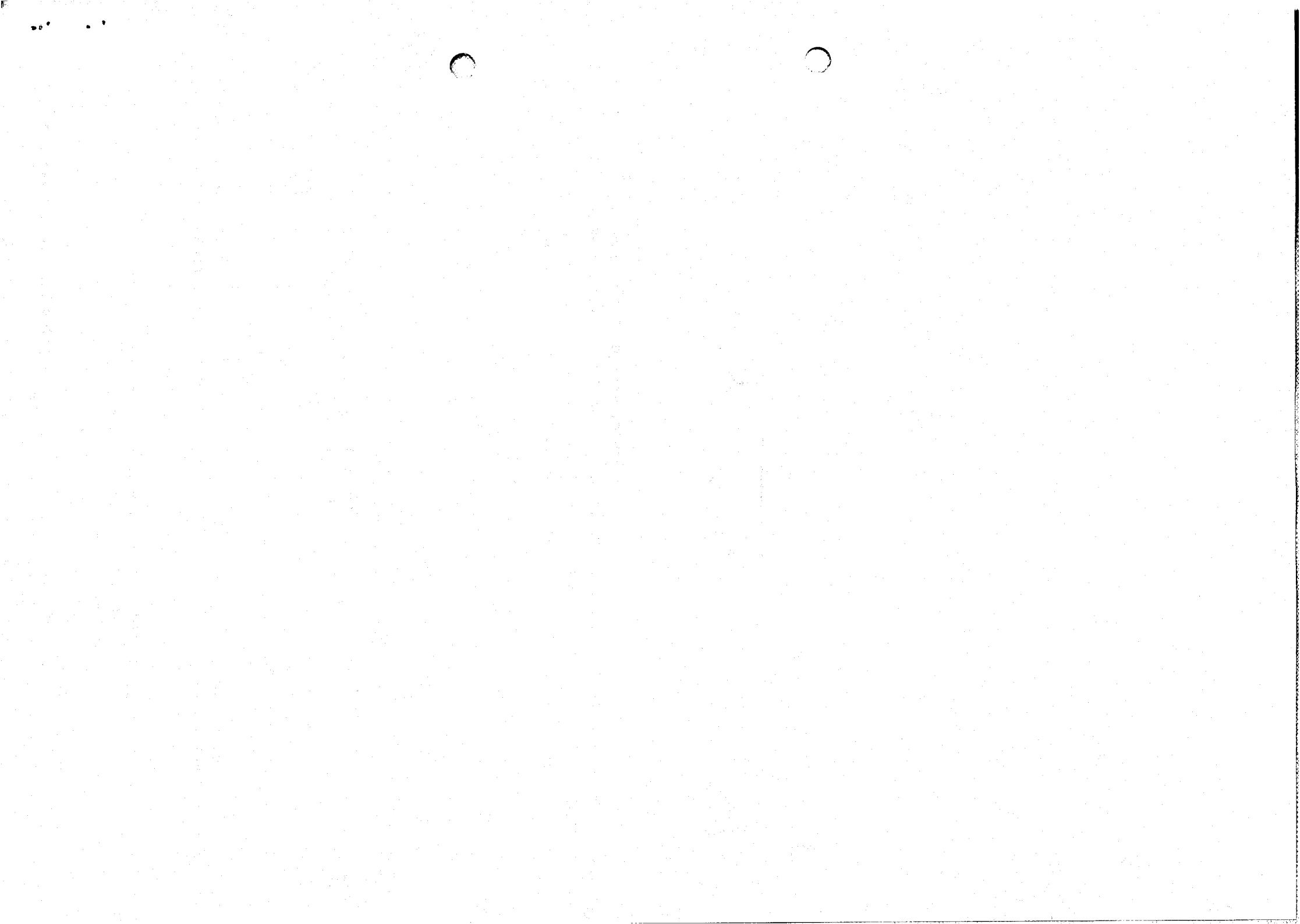
Kontor
EU-sekr.

23. maj 2002

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 24. maj 2002 –
dagsordenspunkt rådsmøde (industri- og energiministre) den 6.-7. juni 2002 –
vedlægges Økonomi- og Erhvervsministeriets notat om de punkter, der for-
ventes optaget på dagsordenen.

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Samlet Notat
Rådsmøde (Industri- og energi) den 6.-7. juni 2002

Industri

22. maj 2002

1. a.	Udkast til rådskonklusioner om konkurrenceevne.....	3
1. b.	Rådets konklusioner om e-Økonomiens indvirkning på europæiske virksomheders konkurrenceevne	7
1. c.	Rapport om gennemførelse af Det Europæiske Charter for Små Virksomheder (KOM(2002) 68 endelig)	10
2. a.	Kommissionens hvidbog: Strategi for en ny kemikaliepolitik - KOM(2001) 88 endelig.....	14
2. b.	Rådskonklusioner om erhvervspolitikens bidrag til bæredygtig udvikling.	23
3. a.	Status vedr. EKSF-traktaten udløb den 23. juli 2002	27
3. b.	Stål –situationen på verdensmarkedet for stål;	30
	herunder situationen i forhold til visse tiltræderlande.	30
	Stål –situationen på verdensmarkedet for stål;	32
	forholdet USA – EU.	32
4. a.	Situationen inden for verdens skibsbygningsindustri. (KOM. dok. (2002) 205 endelig).....	35
4. b.	Rådets forordning om en midlertidig defensiv ordning for skibsbygningsindustrien (Kom(2001) 401 final).....	38
5. a.	Forslag til Rådets Forordning om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82 og om ændring af forordning (EØF) nr. 1017/68, (EØF) nr. 2988/74, (EØF) nr. 4056/86 og (EØF) nr. 3975/87 (gennemførelsesforordning til traktatens artikel 81 og 82). KOM(2000) 582 endelig.....	41
5. b.	Europa-Kommissionens 31. Beretning om Konkurrencepolitikken 2001.	48
6.	Kommissionens resultattavle (scoreboard) for statsstøtte, 3. udgave. 52	
7.	Handlingsplan for bioteknologi – Rådets konklusioner	55
8.	Konklusioner fra den 4. Euro-middelhavsindustriministerkonference den 9.-10. april 2002	58
9.	G10 -rapport fra gruppen på højt niveau om medicinalindustrien... 61	

Sag: 212-10
Eksp.nr. 28120
/JDC

Energi

1. Forslag til Rådets Forordning om statsstøtte til kulindustrien KOM (2001)423..... 64
2. Indre marked for el og gas KOM(2000)125 68
  - a) Forslag til direktiv om ændring af el- og gasdirektiverne 70
  - ..... b) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling 78
3. Forslag til Rådets og Europa-Parlamentets Beslutning om at ændre Beslutning Nr 154/96/EC om retningslinier for Transeuropæiske Netværk på energiområdet (TEN energi) KOM(2001) 0775 af 4. marts 2002..... 82
4. Forslag til Rådets og Europa-Parlamentets direktiv om fremme af anvendelsen af bio-brændsler til transport KOM(2001)547..... 86
5. Energicharteret..... 94
6. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets beslutning om et flerårigt program for tiltag på energiområdet: Programmet "Intelligent energi i Europa" (2003-2006) KOM(2002) 162. 94
7. Opfølgning på Kommissionens Grønbog "På vej mod en europæisk strategi for forsyningssikkerhed"KOM (2000) 769, endelig udgave99

Industri

1. a. Udkast til rådskonklusioner om konkurrenceevne.

Resumé

Det spanske formandskab har den 21. maj 2002 fremlagt revideret udkast til rådskonklusioner om konkurrenceevne.

Rådskonklusionerne skal ses i sammenhæng med Kommissionens kommende konkurrenceevnerapport 2002 og meddelelse om "Produktivitet: Nøglen til de europæiske økonomiers og virksomheders konkurrenceevne".

Rådskonklusionerne indeholder en række opfordringer til medlemstaterne og Kommissionen om initiativer, som skal forbedre produktiviteten og konkurrenceevnen i EU. Det drejer sig blandt andet om at fremme produktiviteten i fremstillingssektoren og servicesektoren samt afhjælpe arbejdskraftsmanglen i visse sektorer.

Rådskonklusionerne berører ikke nærheds- og proportionalitetsprincippet, og de har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Rådskonklusionerne forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (Industri og Energi) den 6.-7. juni 2002.

1. Baggrund og indhold

Det spanske formandskab har den 21. maj 2002 fremlagt revideret udkast til rådskonklusioner om konkurrenceevne. Rådskonklusionerne skal ses i sammenhæng med Kommissionens kommende konkurrenceevnerapport 2002 og meddelelse om "Produktivitet: Nøglen til de europæiske økonomiers og virksomheders konkurrenceevne".

Kommissionens årlige konkurrenceevnerapport har til formål at tilvejebringe et analytisk bidrag til den politiske debat om, hvordan EU kan gøres til en mere dynamisk økonomi. Fokus er på faktorer af betydning for produktiviteten. I dette års konkurrenceevnerapport er der, udover en generel præsentation af den makroøkonomiske udvikling, sat fokus på produktivitet i servicesektoren og arbejdskraftsmanglens betydning for væksten og den økonomiske udvikling i EU. Endvidere drøftes forholdet mellem erhvervs- og konkurrenceevnepolitik, og forholdet mellem økonomisk vækst og miljø. Meddelelsen om produktivitet er baseret på og opsummerer konkurrenceevnerapporterne 2001 og 2002. Selve konkurrenceevnerapporten og meddelelsen om produktivitet forventes at blive præsenteret på rådsmødet (industri) juni 2002.

I rådskonklusionerne henvises indledningsvist til Lissabon-konklusionerne og de senere Europæiske Råds konklusioner samt en række andre initiativer til fremme af EU's strategiske mål om at blive verdens mest konkurrence-dygtige og dynamiske vidensbaserede økonomi med bæredygtig økonomisk vækst og flere og bedre job.

Kommissionens meddelelse om "Produktivitet: Nøglen til de europæiske økonomiers og virksomheders konkurrenceevne", der er baseret på konkurrenceevnerapporterne 2001 og 2002, bydes velkommen. Rapporten understreger behovet for handlinger med henblik på at styrke produktivitetsvæksten og den samlede økonomiske præstation i EU.

I rådskonklusionerne anerkendes behovet for at styrke betingelserne for produktivitetsvækst såsom innovation, Forskning & Udvikling - særlig af den private sektor - med henblik på at nærme sig 3% af BNP, nye teknologier og informationsteknologi, at bæredygtig vækst omfatter miljømæssig produktivitet eller såkaldt "øko-effektivitet, betydningen af øget konkurrence og yderligere liberalisering, samt små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering. Servicesektorens betydning for jobskabelse og behovet for at færdiggøre det indre marked for tjenesteydelser anerkendes ligeledes. Desuden må de europæiske økonomier igennem en række reformer, som fremmer iværksætterånden og sikrer gode rammebetingelser for virksomheders vækst. Endelig anerkendes risikoen for arbejdskraftmangel særligt af højtuddannede, samt konkurrence- og erhvervspolitikernes komplementaritet og nødvendigheden af løbende at udvikle synergien mellem de to politikker.

I rådskonklusionerne understreges vigtigheden af og fremskridtene i at afkoble økonomisk vækst fra miljøbelastning. Endelig bydes Kommissionens intention om at fremlægge en grønbog om iværksætteri forud for Det Europæiske Råd i foråret 2003 velkommen.

I forlængelse af dette inviteres medlemsstaterne blandt andet til at fremme iværksætterkulturen, forbedre vilkårene for - særligt små - virksomheders vækst, forbedre sammenhængen mellem uddannelsessystemet og arbejdsmarkedets behov, sikre at udbudet af vidensintensive kompetencer modsvarer efterspørgslen, fremme produktivitetsvæksten i fremstillingssektoren og i de kapital- og vidensintensive industrier, samt gennemgå hindringerne og fremme betingelserne for produktivitetsvækst i servicesektoren, herunder skabe gode forhold for innovation og IT, samt fjerne hindringer for etableringen af nye virksomheder.

Kommissionen inviteres blandt andet til at fortsætte arbejdet med at fremme produktivitetsvækst blandt andet ved at øge konkurrenceevnen og innovati-

on samt afhjælpe markedsfejl, sikre sammenhæng mellem erhvervs politikken og andre fællesskabs politikker, fremme arbejdskraftens mobilitet i EU, fortsætte med at sikre at fællesskabsreglerne støtter Lissabonprocessen, blandt andet inden for statsstøtte ved sammen med medlemsstaterne at overveje gruppeundtagelse for forskning og udvikling for små og mellemstore virksomheder. Endelig opfordres Kommissionen til at afrapportere til Rådet om årsagerne til den tilsyneladende ulige spredning af ny teknologi imellem medlemsstaterne og dettes rolle i produktivitetsforskelle.

Endelig opfordres medlemsstaterne og Kommissionen til at forfølge en erhvervs politik, som bidrager til vækst og bæredygtig udvikling af industri og tjenesteydelser, særligt for små og mellemstore virksomheder, at forbedre miljøet for europæiske virksomheder og udvikle kvantitative mål for erhvervs politikken gennem den åbne koordinationsmetode, at udvikle kompetencerne på arbejdsmarkedet for at sikre sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel på arbejdskraft, at fjerne hindringer for vækst i servicesektoren, herunder forfølge arbejdet med at implementere indre markedsstrategien for tjenesteydelse samt at sikre at overvejelser om både konkurrence- og erhvervsforhold medtages, når økonomisk vækst skal sikres.

Rådskonklusionerne forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (Industri og Energi) den 6.-7. juni 2002.

2. Europa-Parlamentets holdning

Rådskonklusionerne skal alene vedtages af Rådet.

3. Nærheds- og proportionalitets princippet

Rådskonklusionerne berører ikke nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet der alene er tale om opfordringer til medlemsstaterne. Endvidere baserer EU's erhvervs politik sig på den åbne koordinationsmetode, hvor landene gennem fælles analyseaktiviteter og udveksling af bedste praksis lærer af hinanden, men hvor medlemsstaterne alene er ansvarlige for udviklingen og igangsættelse af erhvervs politiske initiativer i de enkelte lande.

4. Gældende dansk ret

Rådskonklusionerne har ikke konsekvenser for gældende dansk ret.

5. Høring

Rådskonklusionerne har været i høring i Specialudvalget for Industri og Regionalpolitisk samarbejde. Der fremkom kun enkelte bemærkninger.

Skibsværftsforeningen bemærker, at konklusionerne primært omtaler produktivitetsvækst i servicesektoren og finder, at der skal findes en balance i forhold til industrien generelt. I forbindelse med informationsteknologiens betydning

bør det ligeledes fremgå, at informationsteknologi også er af betydning for den fortsatte udvikling i fremstillingsindustrien.

Forbrugerrådet er generelt tilfredse med, at der gøres en indsats for at fremme virksomhedernes konkurrenceevne. De finder dog, at der i konklusionerne mangler fokus på vigtige emner såsom bæredygtig udvikling og forbrugernes mulighed for et varieret udbud af varer. De påpeger, at hensyn til bæredygtig udvikling i fremtiden kan være et konkurrenceparameter for virksomhederne, og der bør derfor gøres en indsats for at fremme disse hensyn. Mht. et varieret udbud af varer peger Forbrugerrådet på, at et begrænset antal udbydere på markedet kan føre til manglende innovation og ensartede produkter, som kan svække de europæiske virksomheders konkurrenceevne globalt.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke umiddelbart samfundsøkonomiske konsekvenser, men en bedre konkurrenceevne må forventes at påvirke samfundsøkonomien positivt.

8. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

1. b. Rådets konklusioner om e-Økonomiens indvirkning på europæiske virksomheders konkurrenceevne

Nyt notat.

Resumé

Formandskabet har fremlagt udkast til rådskonklusioner om e-økonomiens virkning på europæiske virksomheders konkurrenceevne.

I rådskonklusionerne bemærkes det, at IKT (Informations- og Kommunikationsteknologi) fortsat er en vigtig del af udviklingen af Europa til at blive den mest dynamiske og konkurrencedygtige videnbaserede økonomi. Medlemsstaterne og Kommissionen opfordres derfor til at tilskynde til en række tiltag, som skal fremme udbredelsen af IKT og udnyttelsen af e-økonomien til gavn for konkurrenceevnen. Blandt andet bør medlemsstaterne fremskynde tilvejebringelsen af effektive interaktive digitale offentlige tjenester for erhvervslivet, og der skal gøres en indsats for at fremme de små og mellemstore virksomheders anvendelse af IKT og udnyttelse af e-økonomiens muligheder.

Rådskonklusionerne berører ikke nærheds- og proportionalitetsprincippet, og de har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Rådskonklusionerne har på flere møder været drøftet i rådsarbejdsgruppen (Industri). Fra dansk side kan rådskonklusionerne støttes.

Rådskonklusionerne forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (Industri og Energi) den 6.-7. juni 2002.

1. Baggrund og indhold

Formandskabet har fremlagt udkast til rådskonklusioner om e-økonomiens virkning på europæiske virksomheders konkurrenceevne.

I rådskonklusionerne henvises til de initiativer inden for e-økonomien, som er blevet vedtaget gennem de seneste par år, herunder blandt andet:

- Kommissionens handlingsplan "e-Europa 2002: et informationssamfund for alle" fra juni 2000,
- Meddelelsen "Hjælp til digitalisering af SMV'er" fra 2001, og charteret for SMV'er, samt
- Meddelelsen om "Virkningerne af e-økonomien på europæiske virksomheder: økonomisk analyse og politiske konsekvenser" fra 2001.

I rådskonklusionerne bemærkes det, at IKT fortsat er en vigtig del af udviklingen af Europa til at blive den mest dynamiske og konkurrencedygtige vi-

denbaserede økonomi, jf. det strategiske mål for EU fastlagt på Lissabontopmødet i 2000. EU må derfor fremskynde strukturelle reformer og implementere de tiltag, som er påkrævet ifølge Lissabonstrategien.

Derudover erkendes det i konklusionerne blandt andet, at den offentlige sektor bør være et eksempel til efterfølgelse mht. anvendelse af IKT, at udviklingen af e-økonomien kræver iværksætterånd og et gunstigt erhvervmiljø, at investeringer i IKT skal tage hensyn til virksomhedernes og de ansattes behov, at små virksomheder har særlige problemer mht. anvendelsen af IKT, samt at de største gevinster ved e-økonomien ligger forude.

I rådskonklusionerne udtrykkes der tilfredshed med Kommissionens fremlæggelse af e-Europa 2005-handlingsplan, som skal gennemføres konsekvent for at fremme EU's konkurrenceevne, idet erfaringerne fra e-Europa 2002-handlingsplanen skal udnyttes.

Medlemsstaterne opfordres til at fremskynde tilvejebringelsen af effektive interaktive digitale offentlige tjenester for erhvervslivet.

Medlemsstaterne og Kommissionen inviteres blandt andet til at udveksle erfaringer og identificere specifikke mål for e-handelspolitikken, systematisk at integrere "e"-dimensionen i alle politikker, at fremme tiltag som opmuntrer til brug af IKT, særligt for SMV'er i de traditionelle erhverv, at tilskynde til udviklingen af standarder og adfærdskodeks i EU navnlig til støtte for åbne e-markedspladser, e-business-løsninger, elektroniske signaturer, offentlige indkøb og betalingssystemer.

Kommissionen inviteres bl.a. til at sikre gode lovgivningsmæssige rammer for e-økonomien, foretage analyser af IKT's indvirkning på virksomhedernes vækst og konkurrenceevne, fortsætte gennemførelsen af digitaliseringsinitiativet og bemarkere politikker på området.

Rådskonklusionerne forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (Industri og Energi) den 6.-7. juni 2002.

2. Europa-Parlamentets holdning

Rådskonklusionerne skal ikke oversendes til Europa-Parlamentet, idet de alene skal vedtages af Rådet.

3. Nærheds- og proportionalitets princippet

Rådskonklusionerne berører ikke nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet der alene er tale om opfordringer til medlemsstaterne. Endvidere baserer EU's erhvervs politik sig på den åbne koordinationsmetode, hvor landene gennem fælles analyseaktiviteter og udveksling af bedste praksis lærer af

hinanden, men hvor medlemsstaterne alene er ansvarlige for udviklingen og igangsættelsen af erhvervspolitiske initiativer i de enkelte lande.

4. Gældende dansk ret

Rådskonklusionerne har ikke konsekvenser for gældende dansk ret.

5. Høring

Rådskonklusionerne har været i høring i Specialudvalget for Industri og Regionalpolitik.

Alene Dansk Industri (DI) fremkom med bemærkninger. DI finder det positivt, at Rådet har taget e-økonomien op til diskussion. Tiden er moden til nye overvejelser omkring "e"-aspekter af de forskellige politikområder. DI mener, at konklusionerne er holdt i relativt brede og ukonkrete vendinger, men at de nævnte punkter er relevante.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Sagen skønnes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke umiddelbart samfundsøkonomiske konsekvenser, men en øget udnyttelse af potentialet ved e-økonomien må forventes at påvirke samfundsøkonomien positivt.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

1. c. Rapport om gennemførelse af Det Europæiske Charter for Små Virksomheder (KOM(2002) 68 endelig)

Nyt notat.

Resumé

Det europæiske charter for små virksomheder blev vedtaget af Rådet (industri) den 13. juni 2000 og hilst velkommen af Det Europæiske Råd i Santa Maria da Feira den 19-20. juni 2000. Charteret anerkender små virksomheders betydning for den europæiske økonomi og opregner 10 indsatsområder, som kan stimulere iværksætterånden og sikre, at der i politikformuleringen tages hensyn til små virksomheders særlige vilkår.

Arbejdet med Charteret foregår efter den åbne koordinationsmetode, der sigter mod at fremme udviklingen i medlemslandene gennem erfaringsudveksling og spredning af bedste praksis. Kommissionen skal hvert år afrapportere til Det Europæiske Råds forårstopmøde om fremskridt og udestående problemer i forhold til charterets indsatsområder. Kommissionens rapport er den 2. opfølgning på charteret.

Overordnet peger Kommissionen på, at der er sket fremskridt – særligt inden for lettere og billigere opstart af virksomhed - men at det faktum, at mange af initiativerne er af nyere dato, gør det svært at vurdere effekten. Det understreges, at der på områderne adgang til finansiering og risikovillig kapital samt en mere effektiv repræsentation af små virksomheders interesser på nationalt og EU-niveau, udestår betydelig problemer.

Sagen berører ikke nærheds- og proportionalitetsprincippet og har ingen statsfinansielle konsekvenser.

Sagen har ikke været behandlet i rådsarbejdsgruppen (industri). Sagen forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (Industri og Energi) den 6.-7. juni 2002 til præsentation ved formandskabet.

1. Baggrund og indhold

Det europæiske charter for små virksomheder blev vedtaget af Rådet (industri) den 13. juni 2000 og hilst velkommen af Det Europæiske Råd i Santa Maria da Feira den 19-20. juni 2000. Charteret anerkender små virksomheders betydning for den europæiske økonomi og opregner 10 indsatsområder, som kan stimulere iværksætterånden og sikre, at der i politikformuleringen tages hensyn til små virksomheders særlige vilkår.

For at følge op på charterets anbefalinger påtog Kommissionen sig hvert år at afrapportere til Det Europæiske Råds forårstopmøde om de fremskridt,

som medlemslandene og EU har gjort inden for charterets indsatsområder, og om de udestående problemer. Kommissionens rapport er den 2. opfølgning på charteret.

Rapporten bygger på en undersøgelse af det arbejde, der er udført i medlemslandene og i Kommissionen til støtte for små virksomheder. Rapporten viser, at der er gjort reelle fremskridt særligt inden for erhvervsforberedelse i uddannelsessystemet, iværksætteruddannelse og i forhold til at gøre det lettere og billigere at starte egen virksomhed. Der peges endvidere på adgang til finansiering og risikovillig kapital samt en mere effektiv repræsentation af små virksomheders interesser på nationalt og EU-niveau som områder, hvor der stadigvæk udestår betydelig problemer.

Det understreges generelt, at det faktum, at mange af initiativerne er af nyere dato, gør det vanskeligt at vurdere deres samlede virkning.

Kommissionen har følgende bemærkninger til de 10 indsatsområder:

Iværksætteruddannelse

Der peges på, at iværksætterånden stadig er svag i Europa, men at alle medlemslande har igangsat initiativer rettet mod at fremme iværksættervirksomhed inden for uddannelsessystemet og blandt grupper af potentielle iværksættere. Kommissionen vurderer, at der er behov for yderligere tiltag på området bl.a. gennem øget anvendelse af instrumenter såsom virksomhedsvæksthuse.

Billigere og hurtigere virksomhedsetablering

Der peges på behovet for at se på det samlede antal procedurer involveret i opstart af egen virksomhed og på at udnytte mulighederne i informationsteknologien til at lette de administrative byrder.

Bedre lovgivning og regulering

Der peges på behovet for at ophæve eller afskaffe overflødige bestemmelser og revidere gammel lovgivning samt at se på muligheden af en mere systematisk brug af konsekvensanalyser i udarbejdelsen af ny lovgivning. Endvidere bemærkes det specifikt, at konkurslovgivningen bør gennemgås med henblik på at finde løsninger for insolvente, men levedygtige virksomheder.

Relevante kvalifikationer

Der peges på behovet for at fokusere nøglefærdigheder i uddannelsessystemet, styrke samarbejdet mellem industri og videnskaben og tilskynde virksomheder til at øge F&U investeringer. Samtidig skal der fokuseres på livslang læring særligt i IKT (informations- og kommunikationsteknologi) relaterede færdigheder, samt på øget mobilitet på arbejdsmarkedet for at undgå

flaskehalsproblemer og for at sikre små virksomheders adgang til et bredere udvalg af kvalificeret arbejdskraft.

Bedre adgang til Internettet

Der peges på, at de medlemslande, der er langt fremme med online registrering, kan udgøre eksempler for andre, og at fremskridt inden for dette område bør rettes mod at opfylde virksomhedernes behov.

Større udnyttelse af det indre marked

Der peges på behovet for, at alle medlemslande lever op til de gennemførelsesmål i forhold til indre markeds lovgivning, som blev vedtaget på Det Europæiske Rådsmøde i Stockholm i marts 2001. Der peges endvidere på behovet for at fortsætte bestræbelserne med at realisere Kommissionens Indre Markeds strategi.

Beskatning og finansiering

Selvom der er sket forbedringer, ser virksomhederne stadigvæk manglende finansiel støtte som deres største begrænsning. Der peges på behovet for i en række medlemslande at udvikle venture kapitalmarkedet samt på behovet for et fortsat fokus på instrumenter såsom gensidige garantiordninger, skatteincitamentter etc.

Styrke små virksomheders teknologiske kapacitet

Der peges på behovet for at se nærmere på teknologioverførsel, ikke bare i forhold til øget samspil mellem virksomheder og videninstitutioner, men også i forhold til samarbejde mellem virksomheder i netværk eller klynger.

Succesfulde forretningskoncepter for e-handel

Der peges på, at landene her er meget forskellige, men at der generelt er behov for at udvikle mere sammenhængende og kundeorienterede støttetjenester på nettet samt at sikre en styrkelse af retsgrundlaget for e-handel og fremme uddannelse i IKT færdigheder.

Stærkere og mere effektiv repræsentation af de små virksomheders interesser på EU-plan og nationalt plan

Der peges på behovet for en regelmæssig og mere systematisk inddragelse af små virksomheder i politik formuleringsprocessens både på EU- og nationalt niveau.

Sagen forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (Industri og Energi) den 6.-7. juni 2002.

2. Europa-Parlamentets holdning

Kommissionens rapport er fremsendt til Europa-Parlamentet, men der foreligger endnu ingen udtalelse herfra.

3. Nærheds- og proportionalitets princippet

Kommissionens rapport berører ikke nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet der alene er tale om en evaluering af allerede igangværende initiativer i henholdsvis EU og medlemslandene.

4. Gældende dansk ret

Kommissionens rapport har ikke konsekvenser for gældende dansk ret.

5. Høring

Kommissionens rapport har været i høring i specialudvalget for Industri- og Regionalpolitik.

Dansk Handel og Service bemærker vedrørende fokusområdet beskatning og finansiering, at det er væsentligt, at den fortsatte udvikling af finansielle garantiordninger ikke gennemføres med de statslige selskaber som medejere, idet det vil anfægte virksomhedernes uafhængighed på markedet. De foreslår endvidere en spredning af de finansielle garantiordninger på de forskellige erhvervssektorer, men med fokus på væksterhvervene.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Sagen skønnes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke umiddelbart samfundsøkonomiske konsekvenser, men bedre rammevilkår for små virksomheder må forventes at påvirke samfundsøkonomien positivt.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. a. Kommissionens hvidbog: Strategi for en ny kemikaliepolitik - KOM(2001) 88 endelig.

Revideret notat.

Resumé

Kommissionen fremlagde den 28. februar 2001 sin hvidbog om en strategi for en ny kemikaliepolitik. Et væsentligt punkt i hvidbogen er et forslag om et enhedssystem, der fremover vil sikre den samme procedure for nye og eksisterende kemiske stoffer.

Danmark hilser hvidbogen velkommen men finder dog, at det vil være en udfordring at få udmøntet tankerne i hvidbogen til samlet set at være en væsentlig forbedring i forhold til den nuværende kemikalierregulering.

1. Status

Kommissionen offentliggjorde den 28. februar 2001 sin hvidbog om strategi for en ny kemikaliepolitik.

Rådet (miljø) vedtog konklusioner om forslaget på sit møde den 7.-8. juni 2001. Kommissionen er nu i færd med at udmønte strategien i konkrete forslag til ændring af Fællesskabets kemikaliepolitik. Sådanne forslag er annonceret fremlagt i sommeren 2002, men kan forventes forsinket således at de først fremlægges senere under det danske formandskab.

Sagen er sat på dagsordenen for rådsmøde (industri) den 6. juni 2002 med henblik på orientering fra Kommissionen.

2. Formål og indhold

Kommissionen anfører, at kemikaliestrategien har en bæredygtig udvikling som overordnet mål og har fundet frem til en række mål, der skal være opfyldt, hvis man ønsker en bæredygtig udvikling af den kemiske industri inden for det indre marked:

- Beskyttelse af sundhed og miljø
- Fastholdelse og forbedring af konkurrenceevnen i EU's kemiske industri
- Større gennemsækelighed for forbrugere
- Tættere tilknytning til internationale bestræbelser
- Fremme af tests uden forsøgsdyr
- Overensstemmelse med EU's internationale forpligtelser ifølge WTO.

I hvidbogen angives en række tiltag, der skal tilvejebringe strategiens målsætninger:

◆ REACH-systemet

Det nuværende system for kemikalier skelner mellem "eksisterende stoffer" d.v.s. alle stoffer, der er meddelt som værende på markedet i september 1981 og "nye stoffer", d.v.s. stoffer, der er markedsført efter dette tidspunkt

Kommissionen foreslår, at eksisterende og nye stoffer skal være omfattet af samme procedure i et enhedssystem. Det nuværende system for nye stoffer bør revideres så det bliver mere effektivt og de reviderede forpligtelser bør udvides til også at omfatte eksisterende stoffer.

Det foreslåede system benævnes REACH. Navnet er et akronym for Registration, Evaluation and Autorisation of Chemicals (oversat til dansk med registrering, vurdering og godkendelse af kemiske stoffer).

Hvidbogen regner med en overgangsperiode på 11 år for de mange eksisterende stoffer som ikke tidligere er blevet undersøgt, så alle stoffer behandles ens fra 2012.

Ved registrering forstås, at producenten eller importøren har pligt til at fremsende et dossier med grundlæggende oplysninger til en central myndighed, der registrerer disse oplysninger i en database.

Dossieret skal indeholde oplysninger om stoffets identitet, påtænkte anvendelser, forventet produktion/import, forslag til klassificering og mærkning, sikkerhedsdatablad, foreløbig risikovurdering og forslag til risikohåndteringsforanstaltninger; d.v.s. forslag til begrænsning af den konstaterede risiko forbundet med stoffet.

Kravet skal gælde for alle stoffer, der produceres eller importeres i mængder over 1 tons pr. producent/importør pr. år.

Kommissionen regner med, at ca. 30.000 stoffer vil skulle registreres i en central database.

Myndighederne skal foretage en vurdering af de indsendte oplysninger for alle stoffer, der produceres over 100 tons pr. producent/importør pr. år.

Myndighederne kan vurdere stoffer, der produceres eller importeres i mindre mængder, hvis der er tale om problematiske stoffer.

Vurderingen indebærer, at myndighederne foretager en nøje gennemgang af de oplysninger producenten/importøren har indsendt, og at de træffer afgørelser om stoffs specifikke undersøgelsesprogrammer.

Kommissionen regner med at det drejer sig om i alt ca. 5.000 stoffer.

Godkendelse indebærer, at myndighederne skal give en specifik tilladelse før særligt problematiske stoffer kan bruges til nærmere angivne formål, som beviseligt er sikre. I hvidbogen er de særligt problematiske stoffer defineret som CMR-stoffer (substances classified as carcinogens, mutagens or

toxic to reproduction) og POP-stoffer (persistent organic pollutants) , d.v.s. kræftfremkaldende, mutagene og reproduktionsgiftige stoffer og de persistente organiske forbindelser , som er omfattet af den kommende Stockholm-konvention.

Der er i dag 12 POP-stoffer og ca. 1.350 CMR-stoffer

◆ Tidsplan for eksisterende stoffer

REACH-systemet skal indføres trinvist, så de eksisterende stoffer gradvist føres ind i det nye system. De stoffer der produceres eller importeres i størst mængder, eller som er særligt farlige, skal registreres først.

Mængde i tons pr. producent pr. år	Seneste år for registrering
>1.000	2005
100 – 1.000	2008
10 – 100	2012
1 – 10	

Tilsvarende trinvis indførelse følges også med hensyn til undersøgelse af de eksisterende stoffer.

Mængde i tons pr. producent pr. år	Seneste år for undersøgelse og vurdering
>1.000	2010
100 – 1.000	2012
10 – 100	Ingen tidsgrænse
1 – 10	

◆ Viden om kemiske stoffer

Kravene til de undersøgelser af stoffet, som industrien skal gennemføre i forbindelse med registrering og myndighedernes vurdering afhænger af salgsmængden – jo større mængde der produceres eller importeres, jo flere undersøgelser skal foretages.

Basisniveauet er mellem 10 – 100 tons pr. producent/importør pr. år; under det niveau kræves færre oplysninger, mens der over dette niveau kræves flere oplysninger. Dette er en lempelse i forhold til de krav, der i dag gælder for anmeldelse af nye stoffer – her er basisniveauet 1 – 10 tons, og der kræves visse oplysninger allerede fra 10 kg pr producent/importør pr. år.

De økonomiske omkostninger ved udarbejdelse af disse undersøgelser vurderes - alt efter undersøgelseskravene - at ligge fra 85.000 EURO pr. stof for de "mildeste" undersøgelseskrav, mens de skarpeste krav formodes at ligge på 325.000 EURO pr. stof. Det vurderes, at det vil koste omkring 2,1 mia.

EURO over en periode på 11 år at tilvejebringe de nødvendige oplysninger for de pågældende stoffer.

Såfremt der er behov for at stoffer, som ikke falder under godkendelsesordningen – dvs. alle andre end de ca. 1.350 CMR- og POP-stoffer – forbydes eller begrænses, anbefaler hvidbogen en hurtigere procedure for fastlæggelse af risikobegrænsende foranstaltninger end under det tidligere system.

Heri ligger bl.a., at industrien får ansvaret for at udarbejde en foreløbig risikovurdering af stoffet, og at risikovurderingerne gøres mere målrettede, til forskel fra i dag hvor myndighederne skal udarbejde en fuldstændig risikovurdering. Ifølge hvidbogen vil denne opgave være mere overkommelig end hidtil, da der på grund af registreringen allerede foreligger væsentlige oplysninger.

For så vidt angår en evt. efterfølgende regulering af stoffer under risikovurdering foreslår hvidbogen, at såfremt en producent ikke afleverer oplysninger om et konkret stof inden for en given frist, kan Kommissionen forelægge sagen med en anbefaling om at anvende forsigtighedsprincippet, hvilket kan føre til en anbefaling af et totalforbud for det pågældende stof.

Hvidbogen anfører videre, at der ved frembringelse af viden om kemikalier, skal tages højde for rådets direktiv om dyreforsøg. Ifølge direktivet skal dyreforsøg erstattes med alternative videnskabeligt tilfredsstillende forsøg, som ikke gør brug af forsøgsdyr, eller anvender færre forsøgsdyr eller mindsker smerten på forsøgsdyr. For at mindske antallet af dyreforsøg foreslår hvidbogen bl.a., at de eksisterende stoffer - om muligt - grupperes for at minimere undersøgelserne, og at undersøgelseskravene i forhold til de enkelte stoffer skræddersyes i forhold til selve stoffet.

Hvidbogen fastslår, at for stoffer der er langsomt nedbrydelige, ophobes i levende organismer og er giftige (PBT) (persistente, bioakkumulerbare og giftige) eller meget langsomt nedbrydelige og i særlig grad ophobes i organismer (VPVB) (meget persistente, meget bioakkumulerbare) er der et behov for yderligere forskning, før der kan udvikles kriterier for undersøgelser af disse stoffer. Kommissionen vil senere bestemme hvordan stoffer med disse egenskaber skal behandles.

Kommissionen anfører, at kemikalier i importerede produkter ikke er omfattet af strategien. Derfor foreslås det, at der nedsættes en arbejdsgruppe, som skal se på problemstillingerne vedrørende kemiske stoffer, der markedsføres som bestanddel af varer som f.eks. legetøj eller tekstiler.

◆ **Industriens rettigheder og ansvar**

Ansvaret for sikkerheden i forbindelse med stofferne placeres på industrien, som bliver ansvarlig for at fremskaffe viden om kemikalierne. Dette gælder

også for "downstream brugere", dvs. formulatorene/de professionelle brugere, som skal gennemføre undersøgelser og risikovurderinger, hvis deres anvendelse er anderledes end den producenten havde forudset.

◆ **Klassificering og mærkning**

Da visse konkrete egenskaber - kræftfremkaldende, mutagene og reproduktionstoksiske (CMR) - kræver en særlig risikohåndtering, anbefaler hvidbogen, at myndighederne alene fokuserer på de vigtigste farlige egenskaber.

◆ **Administration af (REACH) systemet**

I forbindelse med REACH-systemets administrering anbefaler hvidbogen, at der oprettes en central enhed, som skal forvalte systemet og yde teknisk og videnskabelig bistand. Kommissionen peger på, at det kan ske ved, at Det Europæiske Kemikaliebureau (ECB) udvides.

Myndighederne skal stort set bevare deres nuværende ansvar. Medlemslandenes myndigheder vil få det kollektive ansvar med at registrere og vurdere stofferne, og der lægges i hvidbogen op til at arbejdsbyrden med de registrerede stoffer fordeles mellem landene.

Der peges i hvidbogen på, at omkostningerne med administration af REACH-systemet kan finansieres gennem en gebyrordning.

◆ **Information til offentligheden**

Hvidbogen foreslår, at alle relevante parter og den øvrige offentligheden skal have adgang til de ikke-fortrolige oplysninger, der er modtaget i forbindelse med registreringen af stofferne. Herudover skal brugervenligheden af oplysninger sikres, blandt andet ved letlæselige sammenfatninger af oplysningerne omkring stofferne.

◆ **Implementering og håndhævelse**

Hvidbogen foreslår, at Kommissionen tager kemikaliestrategien op til revision når den nye lovgivning er gennemført. Herudover foreslår hvidbogen at der dannes et netværk mellem medlemsstaternes og ansøgerlandenes kontrolmyndigheder med henblik på erfaringsudveksling.

3. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Hvidbogen har ikke i sig selv konsekvenser for nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Området er i dansk lovgivning reguleret af et omfattende lovkompleks, der for en stor dels vedkommende er implementering af EU-lovgivning.

5. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser: Hvidbogen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, økonomiske eller administrative konsekvenser.

Beskyttelsesniveau: Hvidbogen ændrer ikke beskyttelsesniveauet i Danmark eller EU. Indvirkningen herpå vil afhænge af de kommende direktivforslag.

6. Høring

Inden den endelige tekst forelå har sagen været forelagt miljøspecialudvalget den 14. februar 2001. Økologisk råd fremførte her, at en undergrænse for revurdering af kemikalier på én tons var for høj, og at undergrænser ikke alene skulle omfatte den producerede mængde men også den importerede. Dansk Industri har fremført følgende generelle synspunkter: At kemikalier bør vurderes på deres egentlige sundhedsskadelige effekter og ikke på deres indre eller iboende effekt, som DI finder at Kommissionen lægger op til samt, at den nye strategi ikke bør skabe nye bureaukratiske barrierer for virksomhederne.

Rammenotatet har efter hvidbogens fremkomst været sendt i høring i miljøspecialudvalget ligesom hvidbogen har været sendt i høring i en bredere kreds.

Nedenfor er kortfattet skitseret samtlige indkomne bemærkninger.

Landbrugsrådet og Forsikring & Pension har ingen bemærkninger til hvidbogen.

Kommunernes Landsforening bakker overvejende op omkring REACH systemet, men finder det betænkeligt, at nye og eksisterende stoffer først behandles ens fra 2012. Endvidere peger foreningen på, at listen over særligt problematiske stoffer skal udbygges med PBT-stoffer (Persistente, Bioakkumulerbare og Toksiske).

Plastindustrien i Danmark vedkender behovet for registrering og risikostyring af kemiske stoffer under hensynstagen til konkurrenceevnen. Branchen støtter, at man i første omgang koncentrerer sig om CMR og POP stoffer for så vidt angår godkendelsesproceduren, da dette ville sikre et pragmatisk system. Branchen mener, at der bør strammes op omkring kravene til importerede stoffer og opfordrer til intensiveret globalt samarbejde omkring undersøgelsen af de kemiske stoffer. Samtidig opfordres til, at politikken effektivitet – herunder REACH – løbende vurderes. Branchen mener, at alle stoffer bør være omfattet af en form for registrering, men anser samtidig tidsplanen som værende meget optimistisk.

SPT (brancheorganisation for sæbe, parfume og teknisk kemiske produkter) støtter overvejende strategien, men understreger behovet for en realistisk tidsplan.

Landsorganisationen Danmark mener, at forbrugerprodukter og kemikalier i varer skal indgå i strategien uanset om de er importerede fra 3. lande. Endvidere peges der på, at tidsplanen ikke er tilstrækkelig ambitiøs og, at computerbaseret screening bør indføres. Samtidig ønsker organisationen, at mængdegrænsen på 1 tons sænkes eller afskaffes for så vidt angår registreringspligt og, at godkendelsesordningen udvides til at omfatte PBT-, VPVB- (very persistent, very bioaccumulable) og hormonforstyrrende stoffer. Endvidere ønskes, at allergifremkaldende stoffer omfattes af strategien. Organisationens peger på vigtigheden af, at industriens data vurderes af uafhængige eksperter, og at dette finansieres med en afgift på alle farlige stoffer. Organisationens støtter hvidbogens hensigt om bedre information til offentligheden om kemikalier.

NOAH mener, at der bør ske en betingelsesløs udfasning af stoffer, der akkumuleres i miljø og mennesker. Samtidig mener *NOAH*, at hvidbogen ikke tager hånd om hormonforstyrrende stoffer og kemikalier importeret via produkter. *NOAH* efterlyser en udbyggelse af substitueringskravet og en præcisering om de oplysninger, der er tilgængelig for offentligheden.

DTC (Dansk Toksikologisk Center) anfægter hvidbogens 1 tonsgrænse for registrering. Samtidig peges der på behovet for at anvende allerede eksisterende data ved vurderingen af stofferne.

Danmarks Naturfredningsforening, Det Økologiske Råd og Forbrugerrådet giver i et fælles høringsbrev udtryk for, at hvidbogen ikke giver en klar tilslutning til, at farlige kemikalier skal være udfaset inden 2020 og ej eller en tilslutning til forsigtighedsprincippet. Demæst savner organisationerne, at strategien ikke forholder sig til importerede produkter, og finder registreringsgrænsen på 1 tons betænkelig. Herudover ønskes, at samtlige stoffer vurderes. Der opfordres til, at alle almindelige forbrugsvarer og produkter bør advarselsmærkes, hvis de indeholder uønskede stoffer. Organisationerne mener, at begrebet "autorisation" i REACH-systemet skal ændres til "dispensation".

Forbrugerrådet har suppleret det fælles høringssvar med et særskilt svar, hvori der efterlyses et forbud mod CMR-, hormonforstyrrende, persistente, bioakkumulerbare og stærkt allergene stoffer uanset, hvilke mængder de bruges i. Herudover forholder Rådet sig til de enkelte afsnit i hvidbogen.

Det Økologiske Råd har ligeledes sendt et supplerende høringssvar, hvor de peger på mulighederne for at vurdere stoffer ved hjælp af computerbaserede vurderinger. Hernæst opfordres til gruppeklassificering af stoffer på baggrund af vurdering af et enkelt stof i en veldefineret gruppe.

Danmarks Naturfredningsforening har ligeledes forholdt sig til strategiens enkelte forslag.

Dansk Industri støtter hvidbogens prioritering af CMR- og POP-stoffer, da en sådan begrænsning vil medvirke til opbygningen af et effektivt system. REACH støttes ligeledes, om end strategiens tidsfrister vurderes som meget ambitiøse. DI støtter hvidbogens henvisning til internationalt samarbejde, og lægger vægt på at man bruger den viden man allerede har indsamlet på konkrete stoffer. Endelig påpeges forholdet, at strategien ikke omfatter importerede varer.

Handelskammeret peger – som repræsentant for downstream users – at der ved forpligtigelserne som hvidbogen måtte afstedkomme skal tages højde for, at downstream users ofte er små virksomheder med begrænset faglig kemisk kapacitet. Kammeret mener, at man ved pålæg om kemikaliers anvendelsesområde, skal holde sig for øje, at innovation kan være afstedkommet af anden anvendelse. Der gives udtryk for, at man ved vurderingen af stoffer tager højde for allerede eksisterende data. Kammeret efterlyser muligheden for at holde kommercielt essentielle data fortrolige. Overordnet ønsker kammeret en halvvejsvaluering af politikken.

Danske Vandværkers Forening mener at tidsfristen for registrering af stoffer er for uambitiøs og, at kravet på 100 tons for at udløse en vurdering af et stof er uacceptabel. Foreningen finder det uacceptabelt, at kravene til kemikalierne afgøres med afsæt mængdeopgørelser baseret på den enkelte producent / leverandør, fremfor den samlede mængde. Industrien bør have ansvaret for en foreløbig risikovurdering, og såfremt industrien ikke fremkommer med de nødvendige oplysninger forbydes stoffet. Endelig ønsker foreningen, at persistente og akkumulerbare stoffer omfattes af forsigtighedsprincippet og midlertidig forbydes eller pålægges restriktioner.

Københavns Kommune, Miljøkontrollen mener, at det er industriens ansvar kun at anvende stoffer, for hvilke der foreligger data og at ansvaret fordeles over hele fremstillingskæden (downstream users). Endvidere anses screeningsmodeller til selvklassificering som et godt værktøj, og at dataadgangen til stofferne skal sikres. Endvidere ønskes begrebet "autorisation" erstattet med "dispensation med tidsbegrænsning." Miljøkontrollen finder, at forsigtighedsprincippet anvendelse i strategien er utilstrækkelig i forhold til Europarådets resolution om emnet

7. Tidligere forelæggelse for Europaudvalget

Folketingets Europaudvalg er senest blevet informeret om hvidbogen forud for Industrirådsmøde den 5. december 2001.

2. b. Rådskonklusioner om erhvervspolitikens bidrag til bæredygtig udvikling.

Nyt notat.

Resumé

Formandskabet har fremlagt et udkast til rådskonklusioner om erhvervspolitikens bidrag til bæredygtig udvikling. I konklusionerne gøres status for hidtidige tiltag, og der foreslås en række områder, som kan være genstand for en yderligere indsats.

Rådskonklusionerne berører ikke nærheds- og proportionalitetsprincippet, og de har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Rådskonklusionerne er blevet drøftet på en række møder i rådsarbejdsgruppen (Industri). Fra dansk side kan rådskonklusionerne støttes.

Rådskonklusionerne forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (Industri og Energi) den 6.-7. juni 2002.

1. Baggrund og indhold

Formandskabet har fremlagt et udkast til rådskonklusioner om erhvervspolitikens bidrag til bæredygtig udvikling. Rådskonklusionerne er et led i processen om integration af bæredygtig udvikling i erhvervspolitikken, som fastlagt på flere Europæiske Råd. Rådet (Industri) har tidligere vedtaget konklusioner herom, senest i maj 2001.

Ifølge udkastet til rådskonklusioner spiller erhvervspolitikken en central rolle i sikring af balancen mellem den økonomiske, sociale og miljømæssige dimension af bæredygtig udvikling. Dette kræver bl.a. øget økonomisk vækst, og at der er særlig opmærksomhed på konkurrenceevnen i EU. Desuden skal man udnytte de muligheder, der ligger i en bæredygtig tilgang i erhvervslivet for at forstærke innovation og styrke konkurrenceevnen. Endvidere skal der etableres effektive metoder til konsekvensvurderinger af større politiske initiativer for at finde den rette balance i bæredygtig udvikling, og de til tider større omkostninger for små og mellemstore virksomheder i at efterleve miljølovgivning skal tages i betragtning. Endelig skal en balanceret politik sikre, at medlemsstaterne og EU kan opfylde Kyoto-protokollen uden at skade virksomhedernes konkurrenceevne.

I udkastet til rådskonklusioner opregnes en række tiltag, som på baggrund af Industrirådets konklusioner fra maj 2001 er igangsat for at styrke erhvervspolitikens bidrag til bæredygtig udvikling. Der nævnes bl.a.

- diskussioner om bæredygtighed i Rådet og i generaldirektørkredsen¹,
- iværksættelse af et projekt, der skal undersøge medlemslandenes initiativer til fremme af miljøstyring i SMV'erne, samt andre projekter
- meddelelsen om konsekvensanalyser og handlingsplanen om bedre regulering, som skal fremlægges for Det Europæiske Råd i Sevilla,
- analysen i Kommissionens konkurrenceevnerapport 2002 om sammenhængen mellem bæredygtig udvikling og konkurrenceevne samt arbejdet med udvikling af indikatorer for industriens miljøpåvirkning.

Udkastet til rådskonklusioner understreger virksomhedernes bidrag til at nå bæredygtighedsmålene, herunder især de fremskridt industrien har gjort med hensyn til afkobling af økonomisk vækst og miljøpåvirkning, industriens miljøarbejde på internationalt niveau, udvikling af nye teknologier samt mere bæredygtige og ressourceeffektive produktionsprocesser og produkter.

Rådskonklusionerne gentager en opfordring til Kommissionen om at rapportere hvert andet år om fremskridt for erhvervs politikens bidrag til bæredygtig udvikling, den første gang inden udgangen af 2002.

Medlemslandene og Kommissionen opfordres til yderligere at fremme erhvervs politikens bidrag til bæredygtig udvikling. Der nævnes en række konkrete forslag inden for:

- bæredygtig brug af naturressourcer og affaldshåndtering, herunder blandt andet fremme og udveksling af bedste praksis inden for livscyklustilgange i industrien som et bidrag til strategien for en integreret produkt politik og fremme af brugen af fornybare råmaterialer i fremstillingsindustrien,
- kemikalier, hvorunder det især skal sikres, at ny lovgivning sikrer konkurrenceevnen for europæisk industri, undgår de overdrevne udgifter, testkrav og administrative byrder, fremmer udvikling af nye og mere bæredygtige kemikalier, samt at internationale forpligtelser overholdes og at det nye system for kemikalier overvåges med henblik på at sikre at tilpasninger af systemet kan foretages,
- innovation, herunder fremme af miljøteknologier, som kan forbedre ressourceeffektivitet og begrænse udledninger, samt fremme af forskning inden for genbrug af materialer i industrien,
- standardisering, herunder yderligere udvikling af europæiske standarder, der understøtter en bæredygtig udvikling i en proces, der fremmer alle relevante interessenters inddragelse,
- Indikatorer, hvor arbejdet med indikatorer til overvågning af integrationen af bæredygtig udvikling og erhvervs politik skal afsluttes med henblik på, at de skal indgå i resultattavlen for erhvervs politikken,

¹ Rådgivende kreds nedsat af Kommissionen DG Erhverv bestående af højerestående embedsmænd fra medlemsstaterne.

- frivillige tiltag, herunder blandt andet opfordringer til at bruge markedsbaserede instrumenter, frivillig miljørapportering og fremme af brugen af ledelsesværktøjer,
- Politik initiativer, hvor Rådet og Kommissionen særligt inden for rammerne af generaldirektørkredsen regelmæssigt skal bidrage til beslutningsprocessen om forslag og politiske initiativer, som væsentligt påvirker europæiske virksomheders konkurrenceevne. Endvidere skal det undersøges, hvordan offentlige politikker og erhvervsstrategier kan bidrage til centrale elementer i bæredygtig udvikling såsom innovation, jobskabelse og konkurrenceevne.

Endelig skal Rådet regelmæssigt vurdere om balancen mellem de tre dele af bæredygtighed er opretholdt særligt med henblik på at sikre de europæiske virksomheders konkurrenceevne.

Rådskonklusionerne forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (Industri og Energi) den 6.-7. juni 2002.

2. Europa-Parlamentets holdning

Rådskonklusionerne skal ikke oversendes til Europa-Parlamentet, idet rådskonklusionerne alene skal vedtages af Rådet.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Rådskonklusionerne berører ikke nærheds- og proportionalitets princippet, da der alene er tale om opfordringer til medlemslandene.

4. Gældende dansk ret

Rådskonklusionerne har ikke konsekvenser for gældende dansk ret.

5. Høring

Rådskonklusioner har været i høring i Specialudvalget for Industri og Regionalpolitisk samarbejde.

Dansk Industri kan generelt tilslutte sig konklusionerne, men ønsker ikke, at der i afsnittet om kemikalier henvises til et højt beskyttelsesniveau, idet det kan gå ud over den vanskelige balance mellem miljøhensyn og omkostningerne ved kemikaliregulering.

LO finder det vigtigt, at kemikaliepolitikken tager hensyn til arbejdstagernes sikkerhed i samme omfang som til den europæiske industris konkurrenceevne. LO mener, at der skal satses på international standardisering som et væsentligt element i bæredygtig udvikling, men understreger at deltagelse i international standardisering kræver en høj grad af offentlig finansiering. Endelig støttes

fælles regulering via frivillige aftaler, som dog skal baseres på åbenhed og inddragelse herunder af den europæiske fagbevægelse.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

De samfundsøkonomiske konsekvenser forventes på længere sigt at være positive, idet en bæredygtig udvikling vil medføre en mere optimal udnyttelse af samfundets ressourcer.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. a. Status vedr. EKSF-traktaten udløb den 23. juli 2002

Revideret notat.

Resumé

Kommissionen vil på rådsmødet orientere om forberedelserne til integrationen af EKSF-sektorerne i EU i forbindelse med EKSF-traktatens udløb den 23. juli 2002. Herunder vil Kommissionen formentlig udtrykke håb om, at Nice-traktaten snarest træder i kraft, så den politiske enighed, der blev opnået på rådsmødet (industri) i maj 2001 om overførsel af EKSF-formuen til EU og fortsat anvendelse af midlerne til forskning og udvikling inden for kul og stål-sektorerne, kan formaliseres. Nice-traktatens ikrafttræden er den formelt udløsende begivenhed for overførslen. I mellemtiden er der fundet en midlertidig løsning, der sikrer midlernes anvendelse i overensstemmelse med den politiske beslutning.

Derudover vil Kommissionen formentlig nævne, at spørgsmålet om hvilke statsstøtteregele, der skal gælde for stålsektoren efter udløbet af EKSF-traktaten den 23. juli 2002, er afgjort med Kommissionens beslutning om i alt væsentligt at fortsætte de strenge regler for statsstøtte, der var gældende under EKSF-traktaten

Endelig vil Kommissionen formentlig orientere om dens bestræbelser på at sikre arbejdsmarkedsparternes fortsatte medindflydelse på, og dialog med, Kommissionen og Rådet i den politiske proces, når traktaten er udløbet.

Kommissionens rapportering får ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

1. Baggrund og indhold

a. EKSF-traktaten udløber den 23. juli 2002. Derefter skal kul- og stålsektorerne integreres i Det Europæiske Fællesskab principielt på lige fod med andre industrisektorer. EKSF har været finansieret af en produktionsafgift, og der er på grundlag heraf oparbejdet en formue, der har været anvendt til forskellige økonomiske aktiviteter, herunder forskning og udvikling til fordel for de to industrier.

På topmødet i Nice blev der truffet politisk beslutning om, at EKSF-midlerne skal overføres til EU med henblik på anvendelse til forskning og udvikling inden for kul- og stålrelaterede sektorer. Topmødebeslutningen er efterfølgende blevet bekræftet af rådet (industriministre) på mødet den 15. maj 2001 i form af en politisk aftale om indholdet af de fornødne retlige instrumenter, der skal sikre overførslen til EU og anvendelsen som besluttet.

Beslutningen kan imidlertid først formaliseres, når NICE-traktaten er ratificeret af samtlige medlemslande, hvilket ikke forventes at ske, inden EKSF-traktatens udløb.

Kommissionens og Rådets juridiske Tjeneste har fundet en midlertidig juridisk holdbar overgangsløsning, der sikrer midlernes anvendelse i overensstemmelse med den politiske beslutning fra rådsmødet (industri) i maj 2001. Løsningen er vedtaget.

b. I forbindelse med integrationen i EU af stålsektoren har Kommissionen, efter at have konsulteret medlemslandene, truffet beslutning om i det store hele at fortsætte de strenge regler for statsstøtte, der har været gældende under EKSF-traktaten. Kommissionen forventes at nævne sagen for ministrene.

c. Der udestår tillige at finde en løsning på arbejdsmarkedsparternes fortsatte medvirken i, og påvirkning af, forholdene for stålsektoren. Under EKSF-traktaten foregår denne dialog i "Det (traktatfæstede) rådgivende Udvalg".

Efter udløbet af EKSF-traktaten i juli 2002 og integrationen af stålsektoren under EU vil stålsektoren i arbejdsmarkedspartssammenhæng falde under Det Økonomiske og Sociale Udvalgs område. Kommissionen har indledt drøftelser med dette udvalg med henblik på at fastholde stålproducenters- og arbejdstageres medindflydelse på branchens forhold. Kommissionen forventer at finde en for alle parter acceptabel løsning.

2. Europa-Parlamentets holdning

Der er tale om en mundtligt rapportering fra Kommissionen til rådet. Kommissionen vil formentlig give samme orientering til Parlamentet. Der er således ikke grundlag for en udtalelse fra Parlamentet.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionens orientering berører ikke nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Sagen berører ikke dansk lovgivning.

5. Høring

Kommissionen vil give sin statusrapportering mundtlig, hvorfor høring ikke kommer på tale.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Kommissionens rapportering får ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionens rapportering får ingen samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen om udløb af EKSF-Traktaten (den midlertidige løsning på overførsel og anvendelse af EKSF-formuen) har senest været forelagt Europaudvalget til orientering i forbindelse med rådsmøde (udenrigsministre) den 28.-29. januar 2002.

3. b. Stål –situationen på verdensmarkedet for stål; herunder situationen i forhold til visse tiltræderlande.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har på møde i Coreper den 14. maj 2002 oplyst, at den arbejder på en rapport om situationen på det globale stålmarked. Rapporten forventes ikke at foreligge inden rådsmødet, men det forventes, at Kommissionen vil give en orientering om indholdet af rapporten.

I den forbindelse forventes Kommissionen at orientere om forhandlingerne med tiltræderlandene for så vidt angår stålsektoren. Ligeledes forventes Kommissionen at orientere om situationen på stål mellem EU og USA.

Under tiltrædelsesforhandlingerne med ansøgerlandene arbejdes der ihærdigt på at få afsluttet mest muligt under spansk formandskab.

Kommissionen forventer imidlertid, at det først under det danske formandskab vil blive muligt at færdigforhandle konkurrencekapitlet for bl.a. Tjekkiet, Polen, Ungarn og Slovakiet.

Kommissionen har imidlertid konstateret manglende politisk vilje til at løse en række udestående spørgsmål vedr. statsstøtte, navnlig i forbindelse med stålsektoren, hvor flere lande skal fremlægge omstruktureringsplaner.

Kommissionen tillægger løsning af problemerne stor vægt og forventes at orientere om sagen.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er ikke hørt i sagen

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionens orientering berører ikke nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Sagen berører ikke dansk lovgivning.

5. Høring

Kommissionens bebudede rapport og orientering foreligger endnu. Der har således ikke været anledning til at foretage høring.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Kommissionens orientering får ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionens orientering får ingen samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget.

Stål –situationen på verdensmarkedet for stål; forholdet USA – EU.

Resumé.

Som svar på den amerikanske stålindustri klage over konkurrencen fra importeret stål har præsident Bush besluttet at begrænse importen af en række produkter gennem toldforhøjelser af en størrelse, der reelt vil standse importen. USA påberåber sig retten hertil i henhold til WTOs sikkerhedsklausulaftale (safeguardaftalen).

Begrænsningen betyder, at EU's marked vil blive presset dels af den mængde EU-stål, der ikke kan eksporteres, dels af den ståleksport fra resten af verden, der heller ikke længere kan afsættes til USA.

For at beskytte eget marked har EU indført restriktioner (iværksat en safeguard), der tillader import på niveau med gennemsnittet af de 3 seneste års import + 10 %.

Kommissionen har derudover taget skridt til at indklage USA for WTO, fordi USA's safeguard efter Kommissionens opfattelse er i strid med WTO.

EU har efter reglerne i Verdenshandelsorganisationen krav på kompensation fra USA for den skade (tab af eksport), som de amerikanske restriktioner har påført EU's industri.

Såfremt USA ikke kompenserer EU, kan EU retaliere, d.v.s. tilbagetrække indrømmelser i form af toldforhøjelser på produkter, som USA eksporterer til EU svarende til den lidte skade.

Kommissionen er i færd med at gennemføre de i forhold til WTO nødvendige proceduremæssige skridt til sikring af EU's rettigheder i sagen, herunder retten til at retaliere. Kommissionen skal have Rådets godkendelse af iværksættelse af retalieringen.

Kommissionen forventes på rådsmødet at orientere om sagen.

1. Baggrund og indhold

Efter anmodning fra dele af den amerikanske stålindustri bad USA's præsident medio 2001 *US International Trade Commission* (USITC) om at undersøge behovet for at bistå den amerikanske stålindustri med beskyttelsesforanstaltninger. På baggrund af USITC's 2001 rapport besluttede præsidenten den 5. marts 2002 at pålægge importen af en lang række stålprodukter forhøjet told.

Beskyttelsesforanstaltningerne trådte i kraft den 20. marts 2002 og vil blive opretholdt i tre år. 73% af EU's eksport til USA vil blive pålagt 30% ekstra told i 2002, 24% i 2003 samt 18% i 2004 og indtil beskyttelsesforanstaltningens forventede ophør i marts 2005. NAFTA-landene Canada og Mexico er undtaget, og det samme er Israel samt en række udviklingslande. Foranstaltningen rammer primært EU, Japan, Korea, Kina, Australien, New Zealand, Rusland og Ukraine.

Med bistand fra den europæiske stålindustri-sammenslutning (EUROFER) har Kommissionen skønnet, at EU vil miste eksport på ca. 4 mio. tons stål, i hvert fald så længe restriktionerne består. For resten af verden skønnes eksporttabet at blive på 15 mio. tons. For EU's vedkommende svarer eksporttabet i omsætning til over 2 mia. \$.

For at beskytte EU's marked mod stærkt faldende priser som følge af den udeblevne eksport til USA, og det forventede pres fra de 15 mio. tons stål fra resten af verden, har Kommissionen i henhold til forordning 3286/94 den 27. marts 2002 besluttet med virkning fra begyndelsen af april 2002 at begrænse importen af stål til EU. Dette sker ved fastsættelse af kvoter for en række nærmere angivne produktgrupper, der tillader import på niveauet af gennemsnittet for de 3 seneste års import + 10 % uden toldforhøjelse. Import af mængder udover kvoten vil blive pålagt en forhøjet told på mellem 14,9 % og 26 % afhængig af produktgruppe.

Kommissionen har derudover taget skridt til at indklage USA for WTO, fordi USA's safeguard efter Kommissionens opfattelse er i strid med WTO. EU's opfattelse deles af Japan, Korea, Norge og Kina, der alle, som EU, har indledt WTO-klagesagsproceduren mod USA.

Kommissionen har anmodet om konsultationer med USA med henblik på få den kompensation for tabte handelsfordele, som WTOs regler giver EU krav på, jf. art. 8.1 i WTOs safeguardaftale.

Såfremt USA ikke vil yde EU kompensation for tabte fordele, har EU under visse betingelser i henhold til art. 8 i WTOs safeguardaftale ret til at retaliere, d.v.s. pålægge import af tilsvarende og/eller andre produkter fra USA forhøjet told svarende til det tab af fordele, som EU har lidt. Efter safeguardaftalen kan EU under alle omstændigheder iværksætte retalieringen 3 år efter iværksættelse af den amerikanske safeguard. I særlige tilfælde kan retalieringen efter ordlyden af safeguardaftalen iværksættes tidligere.

For at EU i givet fald skal kunne benytte sig af retten til at retaliere før eller siden, skal EU allerede på nuværende tidspunkt notificere sine intentioner i så henseende til WTO. Notifikationen er ikke ensbetydende med, at EU skal retaliere.

Kommissionen ventes på rådsmødet (industri) den 6. og 7. juni 2002 at orientere om sagen.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er ikke hørt i sagen

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionens orientering berører ikke nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Sagen berører ikke dansk lovgivning.

5. Høring

Kommissionens forslag til retalieringsliste (produkter, der ved import fra USA pålægges forhøjet told) har været forelagt Dansk Industri, Det danske Handelskammer, og Textil og Tøj, der alle har udtrykt generelle betænkeligheder ved retaliering dels af handelspolitiske årsager, dels af hensyn til importørerne af de pågældende produkter

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Kommissionens orientering får ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionens orientering får ingen samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har været forelagt Europaudvalget i forbindelse med rådsmøde (generelle anliggender) den 13. maj 2002.

4. a. Situationen inden for verdens skibsbygningsindustri. (KOM. dok. (2002) 205 endelig)

Resumé

Kommissionen forventes at fremlægge femte rapport om situationen inden for verdens værftsindustri. Rapporten er vedtaget den 30. april 2002 og bekræfter den tendens, der fremgik af de første fire rapporter, nemlig at verdens skibsværftsindustri stadig står over for alvorlige vanskeligheder, samt at visse koreanske værfter fortsat tager tabsgivende ordrer, som ikke dækker omkostningerne. Det er lykkedes de fleste større koreanske værfter at opnå overskud i 2001 takket være den store omsætning, forudbetalingerne i forbindelse hermed og for enkelte værfter visse engangsforanstaltninger til forbedring af værfternes finansielle situation.

Tilgangen af nye ordrer nåede en historisk rekord i 2000, hvilket betød, at priserne i en kort periode rettede sig, men ordretilgangen faldt derefter markant i 2001 og trak priserne ned. Ordrenedgangen ramte især containerskibe og krydstogtskibe. Kun inden for LNG-tankskibe er der sket en mærkbar ordrefremgang på det globale marked.

På Rådsmøde (industri og energi) den 6. og 7. juni 2002 vil Kommissionen præsentere femte rapport.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen fremlagde i forbindelse med rådsmøde (Industri) den 9. november 1999, 18. maj 2000, 5. december 2000 og 14. maj 2001 første, anden, tredje og fjerde rapport om situationen inden for verdens skibsbygningsindustri. Rådet har delt Kommissionens bekymring over situationen og vedtaget konklusioner, der opfordrede Kommissionen til at fortsætte presset over for Korea.

5. rapport om situationen inden for skibsbygningsindustrien bekræfter den tendens, som de fire tidligere rapporter viste, at Korea tager tabsgivende ordrer, der ikke dækker omkostningerne. Verdens skibsværftsindustri er fortsat karakteriseret af en kraftig ubalance mellem udbud og efterspørgsel, som har ført til, at der fortsat tilbydes meget lave priser og med egentlige tab for de koreanske værfter. I visse tilfælde er disse tab dækket ind via finansielle omstruktureringer, som efter Kommissionens vurdering er i strid med gældende WTO-regler. De fleste større koreanske værfter havde dog overskud i 2001 takket være den store omsætning, forudbetalingerne i forbindelse hermed og i visse tilfælde på grund af engangsforanstaltninger til forbedring af værfternes finansielle situation.

Markedsandele ved nybygning af skibe – baseret på cgt. for alle skibstyper

År	Kina	Japan	Korea	EU	Andre
2000	7%	26%	36%	19%	12%
2001	11%	33%	30%	13%	12%

På trods af rekordhøj efterspørgsel i 2000 påvirkes europæiske værftsindustri stadig af Koreas unfair priskonkurrence. I 2001 mistede Korea og EU markedsposition til Japan og Kina. Korea har i 2001 en markedsandel på 30% mod 36% i 2000. EU har i 2001 en markedsandel på 13% mod 19% i 2000. Japan er nu verdens førende skibsbygningsnation med en markedsandel på 33% mod 26% i 2000. Kina har i 2001 en markedsandel på 11% mod 7% i 2000.

Den europæiske værftsindustri har i 2001 tabt markedsandele efter en stærk markedsposition i 2000, hvilket Kommissionen til en vis grad tilskrev fyldte ordrebøger inden driftsstøtten på 9 % ophørte med udgangen af år 2000. Kun inden for krydstogtskibe, som et begrænset antal værfter bygger, har Europa forbedret sin markedsandel.

Nichemarkedet (8% af verdensmarkedet) for LNG-tankskibe er eneste markedssegment, der havde en stigning i absolutte tal i tilgangen af nye ordrer i 2001. De koreanske værfter fik 79% af de nye ordrer på LNG-tankskibe i 2001. Japan og EU fik henholdsvis 14 og 7%. Kommissionens analyse tyder på, at selvom koreanske værfter først sent er begyndt at bygge LNG-tankskibe, så opnåede de koreanske værfter forøgelse af markedsandele på grund af de meget lave priser, og deres evne til at levere et stort antal skibe med en kort leveringsfrist. Tidligere var Frankrig og Finland aktive inden for dette markedssegment.

Prisudviklingen for LNG-tankskibene er samtidig med stigningen af ordrene faldet drastisk. Især det koreanske værft Daewoo vinder markedsandele og er størst på dette segment i Korea. Kommissionen bemærker, at Daewoo i 2000 blev omstruktureret, hvor værftet bl.a. fik eftergivet store gældsposter eller konverteret store gældsposter fra hovedkreditoren, den statskontrollerede Korean Development Bank (KDB).

Kommissionen har i sin 5. rapport undersøgt yderligere 6 kontrakter, og har nu undersøgt i alt 38 kontrakter. De foregående undersøgte kontrakter et fulgt op og justeret.

Prisudviklingen i kontrakterne viste i fjerde rapport en svag stigende tendens. Dette har nu vist sig ikke at være stabilt eller holdbart. Fortsat ingen kontrakter er solgt med fortjeneste, selvom visse værfter forsøger at forbedre bundlinien.

Kommissionen vurderer, at der ikke kan drages konklusioner i retning af stigende priser.

2. Europa Parlamentets udtalelse

Parlamentet har ikke udtalt sig om den 5. rapport.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen har ikke i tidligere rapporter forholdt sig til nærheds- og proportionalitetsprincippet og gør det heller ikke i 5. rapport. Det vurderes, at rapporten ikke i sig selv berører nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

5. rapport forventes ikke at berøre dansk ret, men såfremt der fremlægges forslag om ny støtte til skibsbygningsindustrien, og Danmark vælger at implementere en ny støtteordning, skal der vedtages en ny lov om administration af ordningen og tilvejebringes et bevillingsmæssigt grundlag.

5. Høring

5. rapport drøftes med Skibsværftsforeningen, CO-Industri og Danmarks Re-deriforening den 27. maj 2002.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Den 5. rapport vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

5. rapport vurderes ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Tidligere forlæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Kommissionens 1. rapport har været nævnt til orientering for Folketingets Europaudvalg den 5. november 1999. 2. rapport den 12. maj 2000 til forhandlingsoplæg. 3. rapport den 1. december 2000 til forhandlingsoplæg. 4. rapport til forhandlingsoplæg den 10. maj 2001

4. b. Rådets forordning om en midlertidig defensiv ordning for skibsbygningsindustrien (Kom(2001) 401 final)

Revideret notat

1. Resumé og indhold

Europaudvalget er ved flere lejligheder blevet orienteret om EU's bestræbelser på at få etableret et fair verdensmarked for skibsbygning. I de senere år har bestræbelserne været rettet mod Korea, der ifølge Kommissionens undersøgelser i betydelig grad sælger skibe under kostpris. Kommissionens undersøgelser har godtgjort, at der er grundlag for at indklage Korea for WTO for at subsidiere sin skibsbygningsindustri til skade for EU's værftsindustri.

Udvalget har tidligere i forbindelse med forberedelse af rådsmøde (industri) den 14. og 15. maj 2001 og den 4. og 5. december 2001 givet sin tilslutning til, at Danmark i EU støttede indgivelse af en klage til WTO.

Sagen har senest været forelagt for Europaudvalget forud for rådsmøderne (Udenrigsministre) den 16. og 17. juli, 8. oktober og (Industri og Energi) den 4. og 5. december 2001. Som forudset gjorde Kommissionen indgivelse af en klage til WTO betinget af Rådets tilslutning til introduktion af midlertidige modforanstaltninger i form af driftsstøtte. På Rådsmødet den 4. og 5. december 2001 kunne det belgiske formandskab ikke konstatere det fornødne flertal for vedtagelse af den midlertidige støtte. Der var fortsat politisk opbakning til, at Kommissionen indklagede Korea for WTO.

Kommissionens forslag til midlertidig støtte forelå den 25. juli 2001 (dok. COM(2001) 401 final). Ifølge forslaget kan der som udgangspunkt ydes støtte på op til 6 % til udvalgte skibstyper – containerskibe og produkt- og kemikalietankere. Hvis det konkret kan påvises, at der er konkurrence med Korea, kan der ydes støtte på op til 14%. Støtte over 6 % skal i hvert enkelt tilfælde godkendes af Kommissionen. Støttemuligheden foreslås at ophøre den 31. december 2002.

På baggrund af drøftelserne på Rådsmødet i december, hvor Frankrig gjorde sin støtte betinget af, at også LNG- (gastankskibe) blev omfattet af anvendelsesområdet, har Kommissionen efterfølgende undersøgt konkurrencesituationen for dette segment. Såfremt der blev konstateret unfair priskonkurrence, var det forventningen, at klagesagen mod Korea blev udvidet til også at omfatte LNG-tankskibe. Det var endvidere forventningen, at anvendelsesområdet i forslaget blev ændret.

Kommissionen har afsluttet sin undersøgelse primo maj 2002. Resultatet demonstrerer ikke en sådan unfair priskonkurrence, at den giver anledning

til, at Kommissionen ændrer sit forslag. Hvorvidt resultatet giver anledning til, at Kommissionen vil udvide den eventuelle klagesag mod Korea til også at omfatte LNG-tankskibe er endnu ikke afgjort.

Det forventes, at forslaget sættes på til vedtagelse på Rådsmødet den 6. juni 2002.

2. Europa Parlamentets udtalelse

Kommissionens forslag til modforanstaltninger har hjemmel i artikel 89, og Europa Parlamentet har den 15. november 2001 udtalt sig til Kommissionens forslag. Parlamentet foreslår, at forordningens anvendelsesområde udvides til også at omfatte LNG-tankskibe, (gastankere) LPG-tankskibe (olietankere), færger og Ro-ro-skibe (transport af biler og tog). Endvidere foreslår Parlamentet, at udløbsdatoen udskydes i yderligere et år til udgangen af år 2003.

Kommissionen har ikke imødekommet Parlamentets ændringsforslag, men Kommissionen har dog undersøgt konkurrencesituationen for LNG-tankskibe.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen forholder sig i forslaget ikke til nærheds- og proportionalitetsprincippet. Det er regeringens vurdering, at spørgsmålet er fællesskabskompetence, da der er tale om løsning af en konkurrencemæssig problemstilling, der kræver en fælles løsning i overensstemmelse med det indre marked. Forslaget er således i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Forslaget indeholder forslag om ny støtte til skibsbygningsindustrien. Såfremt Danmark vælger at implementere en ny støtteordning, skal der vedtages en ny lov om administration af ordningen og tilvejebringes et bevillingsmæssigt grundlag.

5. Høring

Forslaget har været sendt i høring hos Skibsværftsforeningen, CO-Industri og Danmarks Rederiforening. Herudover har der været bilaterale møder med Skibsværftsforeningen og Odense Stålskibsværft (Lindø) for en teknisk gennemgang af Kommissionens forslag, og Lindø har udtalt sig separat om forslaget.

Lindø anfører, at værftet ikke støtter, at statslige subsidier til europæisk skibsbygningsindustri genindføres, og værftet ønsker et åbent og frit marked med konkurrence på lige vilkår, og at forslaget lægger op til et uigennemsigtigt støtteregime, der implicit forudsætter, at 14 % støttemulighed gennemføres i samtlige EU lande.

Endelig anfører Lindø, at hvis driftsstøtten genindføres, så bør den baseres på principper svarende til dem, der var gældende for driftsstøtte bevilget indtil udgangen af år 2000 med lavest mulige støttesats, således at der skabes ens og transparente vilkår i Europa, og at danske værfter ligestilles med andre værfter i EU.

Skibsværftsforeningens høringssvar ligger på linie med Lindøs.

CO-industri finder det i sit høringssvar vigtigt, at EU gennem midlertidige modforanstaltninger forsvarer sin skibsværftsindustri indtil EU's klage til WTO er afgjort.

Det anføres videre, at CO-industri er imod statsstøtte til skibsbygningssektoren under forudsætning af fair konkurrenceforhold på det internationale skibsbygningsmarked, hvilket ikke er situationen for nærværende.

Under forudsætning af justeringer i den tekniske udformning af forslaget kan CO-industri derfor støtte Kommissionens forslag, forudsat dette ikke medfører skævvridning af konkurrencen internt i EU.

Danmarks Rederiforening udtaler sig imod sammenkædning af anlæg af en sag i WTO med samtidig vedtagelse af modforanstaltninger, mod vedtagelse af fornyet støtte i sig selv og udtrykker betænkeligheder ved det tekniske indhold.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Såfremt EU beslutter at forlænge driftsstøtten, og hvis Danmark vil yde danske værfter driftsstøtte på linie med værfter i det øvrige EU, vil det have betydelige statsfinansielle konsekvenser afhængig af støtteniveauet og den administrative kompleksitet i forslaget. Der skal i givet fald gennemføres ny lovgivning om administrationen, og tilvejebringes bevillingshjemmel.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Eventuel genindførelse af midlertidig statsstøtte vil næppe isoleret set på afgørende vis ændre konkurrenceforholdet mellem danske og koreanske værfter og dermed næppe få afgørende betydning for fastholdelsen af danske arbejdspladser.

8. Tidligere forelæggelse for Europaudvalget

Sagen er nævnt til orientering for udvalget forud for rådsmøderne (generelle anliggender den 14. juli og 8. oktober 2001 og til forhandlingsoplæg forud for rådsmøde (industri og energi) den 4. og 5. december 2001, hvor udvalget samtidig modtog notater.

5. a. Forslag til Rådets Forordning om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82 og om ændring af forordning (EØF) nr. 1017/68, (EØF) nr. 2988/74, (EØF) nr. 4056/86 og (EØF) nr. 3975/87 (gennemførelsesforordning til traktatens artikel 81 og 82). KOM(2000) 582 endelig

Revideret notat

Resumé

Kommissionen har fremlagt et forslag til en modernisering af den procedu-
reforordning, der gælder for anvendelse af EU-konkurrencereglerne i EF-
traktatens artikel 81 og 82. Hovedelementerne i forslaget er en afskaffelse af
anmeldelsesinstituttet, decentral anvendelse af EU-konkurrencereglerne
samt en styrket efterfølgende kontrol med overholdelsen af EU-
konkurrencereglerne. På rådsmødet (Industri) den 6. juni 2002 vil der ske en
orienterende drøftelse af Kommissionens forslag.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har den 27. september 2000 fremsendt et forslag til en æn-
dring af gennemførelsesforordningen til EF-traktatens artikel 81 og 82 (tid-
ligere artikel 85 og 86) til Rådet og til Europa-Parlamentet.

Artikel 81 indeholder et forbud mod konkurrencebegrænsende aftaler m.v.,
mens artikel 82 indeholder et forbud mod misbrug af en dominerende stil-
ling.

Forslaget indeholder en reform af den 40 år gamle rådsforordning nr. 17 fra
1962, der er udstedt i medfør af EF-traktatens artikel 83, stk. 1 (tidligere ar-
tikel 87, stk. 1). En sådan ændring kan i medfør af EF-traktatens artikel 83,
stk. 1, vedtages af Rådet med kvalificeret flertal og efter høring af Europa-
Parlamentet. Parlamentet har afgivet en udtalelse i september måned 2001.

Kommissionens forslag til en procedureforordning er i vid udstrækning en
gennemførelse af de reformtanker, som Kommissionen den 30. april 1999
præsenterede i dens "Hvidbog om modernisering af gennemførelsesbe-
stemmelserne til EF-traktatens artikel 85 og 86" til Rådet for Den Europæi-
ske Union.

Hvidbogen om modernisering af gennemførelsesbestemmelserne til EF-
traktatens artikel 81 og 82 har været forelagt i høring for EF-
Specialudvalget den 28. august 1999 og forelagt til orientering for Folke-
tingets Europaudvalg den 18. juni 1999.

Erhvervsministeren (Gjellerup) afgav den 30. september 1999 et hørings-svar til Kommissionen vedrørende hvidbog om modernisering af gennemførelsesbestemmelserne til EF-traktatens artikel 81 og 82.

De centrale elementer i Kommissionens forslag til Rådets forordning om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82 og om ændring af forordning (EØF) nr. 1017/68, (EØF) nr. 2988/74, (EØF) nr. 4056/86 og (EØF) nr. 3975/87 (gennemførelsesforordning til traktatens artikel 81 og 82), er:

- At afskaffe Kommissionens system med anmeldelser og fritagelser. En aftale skal vurderes efter *hele* artikel 81, dvs. også stk. 3, men uden at der er krav om eller mulighed for, at en aftale skal være anmeldt. Der vil således være tale om en efterfølgende kontrol. Hvis Kommissionen behandler en aftale - eksempelvis på baggrund af en klage - kan den herefter enten forbyde aftalen eller på baggrund af tilsagn fra de deltagende virksomheder indstille proceduren.
- At indføre en adgang for Kommissionen til på eget initiativ at vedtage en beslutning om, at traktatens artikel 81 ikke finder anvendelse. Sådanne beslutninger kan træffes med henblik på at fastlægge konkurrencepolitikken og sikre ensartet anvendelse i hele Fællesskabet - en såkaldt positiv afgørelse.
- At angive Kommissionens adgang til at pålægge strukturelle påbud i forbindelse med en forbudsbeslutning i forordningen.
- At give de nationale konkurrencemyndigheder og domstole mulighed for at anvende artikel 81 i dens helhed. Det vil indebære, at også de nationale konkurrencemyndigheder og domstole skal kunne træffe beslutning om forbud eller beslutte, at der ikke er nogen grund til at gribe ind, når det på grundlag af de oplysninger, de er i besiddelse af, kan fastslås, at betingelserne for et forbud ikke er opfyldt.
- At afskaffe muligheden for anvendelse af nationale konkurrenceregler ved behandling af sager, når den pågældende aftale eller praksis kan påvirke handelen mellem medlemsstater. Kommissionens forslag vil medføre, at den samme aftale eller adfærd ikke kan være undergivet både Fællesskabets og flere medlemsstaters konkurrenceret. Forslaget begrænser ikke muligheden for indgreb på nationalt plan, hvor konkurrencemyndighederne kan anvende fællesskabsretten, ligesom det ikke begrænser anvendelsen af de nationale konkurrenceregler på sager, der ikke påvirker handlen mellem medlemsstaterne.

- At udvikle et nært samarbejde mellem medlemsstaternes konkurrencemyndigheder, de nationale domstole og Kommissionen samt mellem medlemsstaternes konkurrencemyndigheder indbyrdes ved behandling af sager vedrørende fællesskabsretten, herunder muligheden for at forelægge bemærkninger for de nationale domstole samt at pålægge de nationale domstole en indberetningspligt til Kommissionen. Desuden bør de nationale konkurrencemyndigheder og domstole afholde sig fra at træffe beslutninger, der er i strid med Kommissionens beslutninger.
- At styrke den efterfølgende kontrol med konkurrencebegrænsende aftaler. Kommissionen vil fremover tage flere sager op af egen drift. Herudover skal der foretages visse justeringer, der især drejer sig om Kommissionens beføjelser til at gennemføre kontrolundersøgelser, herunder undersøgelser af private hjem tilhørende bestyrelsesmedlemmer og ansatte i en virksomhed, samt muligheden for at indhente oplysninger, ligesom konkurrencemyndighederne skal kunne udveksle fortrolige oplysninger indbyrdes. Endelig tænkes klageres retsstilling styrket.
- At forhøje bøderne for overtrædelser af procedurebestemmelserne, herunder indføre objektivt ansvar for brud på forsegling, samt at indføre solidarisk ansvar for medlemmerne af en sammenslutning af virksomheder for betaling af en bøde.
- At give Kommissionen kompetence til at udstede gruppefritagelsesforordninger i overensstemmelse med artikel 81, stk. 3.
- At give de nationale konkurrencemyndigheder kompetence til at inddrage en gruppefritagelsesforordning inden for denne medlemsstats område.

2. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forslaget er efter Kommissionens opfattelse i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. EF-traktatens artikel 5 (tidligere artikel 3 B). Det sikrer, at der gribes ind på det niveau, hvor det er mest effektivt med henblik på at sikre, at der er ens konkurrencevilkår overalt på Det Indre Marked. De nationale konkurrencemyndigheder og de nationale domstole kan således anvende artikel 81 og 82 direkte i de tilfælde, hvor det er mere effektivt, at der gribes ind på nationalt plan.

Kommissionen finder tillige, at forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, idet det fremsatte forslag ikke går videre end nødvendigt for at nå de i EF-traktatens fastsætte målsætninger for beskyttelsen af konkurrencen og skabelsen af lige vilkår overalt i Fællesskabet.

3. Gældende dansk ret

Rådsforordning nr. 17 er gældende dansk ret, idet forordninger er almenlydige. Forordninger er således bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat i medfør af EF-traktatens artikel 249 (tidl. artikel 189).

Med ikrafttrædelsen den 1. oktober 2000 af lov nr. 416 af 31. maj 2000 om ændring af konkurrenceloven, jf. lov nr. 384 af 10. juni 1997, har Konkurrencerådet fået hjemmel til at anvende EF-traktatens artikel 81 og 82 direkte.

4. Høring

Der blev den 29. september 2000 iværksat høring af medlemmerne af EF-Specialudvalget for konkurrenceregler samt af Den Danske Dommerforening med frist for afgivelse af bemærkninger til den 8. november 2000.

Der var ved høringsfristens udløb modtaget høringssvar fra følgende medlemmer af EF-Specialudvalget for konkurrenceregler: Advokatrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE), Bryggeriforeningen, Dansk Handel & Service (DHS), Dansk Industri (DI), Danmarks Rederiforening, Forsikring & Pension (F&P), Handelskammeret, Landsbrugsraadet samt Realkreditrådet.

Advokatrådet, AE, Bryggeriforeningen, Danmarks Rederiforening, Handelskammeret, Håndværksrådet, Landbrugsraadet samt Realkreditrådet er overvejende positive over for de grundlæggende tanker i Kommissionens reformforslag i form af en decentralisering af håndhævelsen af de europæiske konkurrenceregler og overgangen til et system med en såkaldt "lovfæstet undtagelse".

DHS, DI og F&P er imod en modernisering i den form, som Kommissionens forslag lægger op til. Man ønsker en central behandling af de europæiske konkurrencesager hos Kommissionen samt en bibeholdelse af anmeldelsessystemet med en deraf følgende mulighed for opnåelse af en fritagelse.

De hørte parter og interesseorganisationer har navnlig haft kommentarer til følgende emner:

Retssikkerhed og proceduremæssige forhold

- Artikel 3: DI er positiv over for forslaget i artikel 3 om, at de nationale konkurrencemyndigheder forpligtes til kun at anvende de europæiske konkurrenceregler på sager, hvor samhandlen påvirkes.
- Registreringspligt: DI og Landbrugsraadet er imod indførelsen af en pligt for virksomhederne til at skulle anmelde visse aftaletyper, idet dette vil medføre øgede administrative byrder, der ikke modsvares af tilsvarende

retssikkerhed. Danmarks Rederiforening ønsker en yderligere afklaring af bestemmelsens rækkevidde og anvendelsesområde.

- **Beslutningstyper:** Nogle organisationer støtter muligheden for Kommissionen til at træffe en såkaldt "positiv beslutning", idet man dog også finder, at der bør være en ret for virksomhederne til at kunne kræve en sådan beslutning (Bryggeriforeningen, DI, Landbrugsraadet). DHS har i tilknytning hertil udtrykt ønske om en yderligere præcisering af, under hvilke betingelser en sådan beslutning kan opnås. For så vidt angår muligheden for Kommissionen til at pålægge strukturelle forpligtelser i forbindelse med en forbudsbeslutning, vender DI og Landsbrugsraadet sig herimod.
- **Sagsfordelingen:** Advokatrådet og DHS foreslår en ret for virksomhederne til at kræve, at en sag skal til behandling hos Kommissionen og ikke hos de nationale konkurrencemyndigheder. Herudover stilles der forslag om, at Kommissionen skal overtage behandling af sager ved uenighed mellem de nationale konkurrencemyndigheder (DI, Danmarks Rederiforening). Landbrugsraadet ønsker, at de nærmere kriterier for fordeling af sagerne afklares.
- **Uensartet håndhævelse:** Bryggeriforeningen, DHS, Handelskammeret og Landbrugsraadet mener endvidere ikke, at forslaget indeholder tilstrækkelige garantier for, at der vil finde en ensartet håndhævelse af reglerne sted i et decentraliseret system.
- **Udveksling af fortrolige oplysninger:** Nogle organisationer har udtrykt betænkeligheder ved indførelsen af muligheden for at udveksle fortrolige oplysninger (Advokatrådet, Bryggeriforeningen, DI). De har i denne forbindelse foreslået, at en udveksling skal være betinget af virksomhedernes forudgående samtykke hertil (Bryggeriforeningen, DI).
- **Kontrolundersøgelser:** Nogle organisationer er af den opfattelse, at der bør stilles krav om, at der skal foreligge en bestyrket mistanke, førend der udføres kontrolundersøgelser i private hjem (Advokatrådet, Bryggeriforeningen, Danmarks Rederiforening, DI). Den oplysningspligt, der påhviler virksomhederne, herunder eventuelt disses ansatte, skal være undergivet processuelle garantier. Herudover har DI ønsket, at advokater ansat i virksomheder også bør være omfattet af såkaldt "legal privilege".
- **Det rådgivende Udvalg:** Danmarks Rederiforening ønsker fortsat ret for sektormyndigheder til deltagelse i Udvalget. Landsbrugsraadet har foreslået, at der nedsættes et supplerende udvalg bestående af erhvervsrepræsentanter.

Sanktioner

- **Bødeimmunitet:** Bryggeriforeningen, Danmarks Rederiforening, F&P, Handelskammeret samt Landbrugsraadet ønsker bødeimmuniteten bevaret for virksomheder, der i god tro har efterlevet en aftale, som ikke er forenelig med artikel 81.

- Virksomhedssammenslutninger: Bøder pålagt virksomhedssammenslutninger må ikke kunne fuldbyrdes hos de enkelte medlemmer af sammenslutningen (DHS, Danmarks Rederiforening).
- Brud på forsegling: DHS og F&P har anført, at der ikke bør være objektivt ansvar for brud på forseglinger foretaget i forbindelse med en kontrolundersøgelse foretaget af Kommissionen. Danmark Rederiforening har i øvrigt ytret ønske om, at der indsættes en tidsbegrænsning for varigheden af forseglingen i forbindelse med en kontrolundersøgelse.
- Bødestørrelse: Nogle organisationer er modstandere af en overgang til et system med bøder, der udgør en vis procentdel af virksomhedens omsætning. Bøderne bør i stedet for være et fast minimums- og maksimumsbeløb (DI, Danmarks Rederiforening, F&P samt Landbrugsraadet).

Gruppefritagelser

- Generel kompetence til Kommissionen: Rådet bør fortsat have adgang til at udstikke rammerne for kommende gruppefritagelsesforordninger. Det bør med andre ord ikke overlades til Kommission alene at kunne vedtage nye eller ændre i bestående gruppefritagelsesforordninger efter reformforslagets gennemførelse (Bryggeriforeningen, Danmarks Rederiforening, Handelskammeret samt Landbrugsraadet).
- Nationale konkurrencemyndigheders mulighed for at tilbagekalde en gruppefritagelsesforordning: Bryggeriforeningen, DI, Danmarks Rederiforening mener, at der er risiko for en uensartet retsanvendelse, hvis de nationale konkurrencemyndigheder får denne kompetence.

5. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Som nævnt under punkt tre i nærværende notat medførte ændringen af konkurrenceloven, der trådte i kraft den 1. oktober 2000, at Konkurrencerådet allerede i dag kan anvende artikel 81 og 82 direkte, jf. konkurrencelovens § 23 a. På indeværende tidspunkt skønnes det derfor ikke, at konkurrenceloven skal ændres som følge af Kommissionens forslag.

Forslaget skønnes ikke at ville få statsfinansielle konsekvenser.

6. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget må skønnes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, da en fri og lige konkurrence gennem en effektiv håndhævelse af EU-konkurrencereglerne styrker mulighederne for danske virksomheders eksport m.v.

En øget decentralisering vil medføre, at flere sager behandles nationalt og derfor vil indebære en lettere kommunikation mellem virksomhederne og konkurrencemyndighederne og formentlig hurtigere afgørelser.

7. **Tidligere forelæggelse i Europaudvalget**

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 1. december 2000 og den 10. maj 2001. *Folketingets Europaudvalg blev endvidere orienteret om sagen i forbindelse med rådsmøde Industri den 5. december 2001.* Grundnotat om sagen blev fremsendt til Udvalget den 23. november 2000.

5. b. Europa-Kommissionens 31. Beretning om Konkurrencepolitikken 2001.

Resumé

Europa-Kommissionen (Kommissionen) offentliggør årligt en beretning om EU's konkurrencepolitik. Den 31. Beretning, der dækker 2001, foreligger endnu ikke, men den vil antagelig på samme måde som den 30. Beretning indeholde en gennemgang af Kommissionens generelle politik på konkurrence- og statsstøtteområdet, herunder en gennemgang af nye reguleringstiltag. Beretningen forventes ligeledes at komme til at indeholde en gennemgang af en række principielle sager på konkurrence- og statsstøtteområdet samt en omtale af det internationale samarbejde.

1. Baggrund og indhold

Europa-Kommissionen offentliggør årligt en beretning, hvori den generelle politik, reguleringstiltag, principielle sager og det internationale samarbejde på konkurrenceområdet – herunder på statsstøtteområdet – beskrives.

Kommissionens 31. Beretning om Konkurrencepolitikken, som dækker 2001, foreligger endnu ikke, men det forventes, at beretningen på samme måde som den 30. Beretning vil komme til at indeholde en beskrivelse af Kommissionens aktiviteter i 2001, som omfatter:

- Konkurrencebegrænsende aftaler og misbrug af dominerende stilling (artikel 81 og 82 i EF-traktaten).
- Statsmonopoler.
- Fusionskontrol.
- Statsstøtte.

Konkurrenceområdet

Kommissionen har i 2001 videreført sin aktive politik på konkurrenceområdet. Der slås hårdt ned på internationale karteller og misbrug af dominerende stilling med store bøder. Der er vedtaget 10 beslutninger mod karteller. I alt 56 virksomheder er blevet pålagt bøder til et samlet beløb af 1.836 mio. euro. Vitaminsagen topper med i alt 855,23 mio. euro, mens de to skandinaviske luftfartsselskaber SAS og Maersk Air blev pålagt bøder på henholdsvis 39,375 mio. euro og 13,125 mio. euro for at have indgået en hemmelig aftale om markedsdeling.

I mange af de store kartelsager er der blevet givet rabat til de virksomheder, som har samarbejdet med Kommissionen. Det gælder f.eks. SAS og Maersk AIR.

I 2001 modtog Kommissionen 335 anmeldelser af planlagte fusioner. Det er 10 færre end i 2000. Kommissionen har i 2001 forbudt 5 planlagte fusioner, hvilket er det hidtil største antal. Siden indførelsen af fusionskontrollen i 1990 har Kommissionen forbudt i alt 18 fusioner.

I 2001 nedsatte Kommissionen en arbejdsgruppe, som skulle forberede en grønbog om revision af fusionskontrollen fra 1989. Grønbogen blev offentliggjort i december 2001.

Kommissionen har i 2001 offentliggjort to nye meddelelser på konkurrenceområdet. Den ene meddelelse drejer sig om bagatelaftaler, mens den anden meddelelse omhandler bødefritagelse i kartelsager.

I forbindelse med udløb af flere forordninger om gruppefritagelse har Kommissionen iværksat et større reformarbejde;

Kommissionen har offentliggjort en rapport om det fremtidige distributionsystem for biler med henblik på vedtagelse af en ny forordning om gruppefritagelse til automobilforhandlerkontrakter, som skal afløse den gældende forordning, når denne udløber den 1. oktober 2002.

Kommissionen har også offentliggjort en evalueringsrapport om gruppefritagelsen til teknologioverførselsaftaler – ligeledes med henblik på modernisering af den gældende forordning.

Der arbejdes fortsat på en større modernisering af den 38 år gamle forordning om anvendelsen af artikel 81 og 82. Med forslaget lægges der op til en øget decentralisering i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Det er målet, at forhandlingerne herom kan afsluttes under Danmarks formandskab i 2. halvår 2002.

Endelig deltager Kommissionen aktivt i det internationale arbejde, navnlig i OECD og WTO. Hertil kommer de bilaterale samarbejdsaftaler med USA og Canada. I 1999 fik Kommissionen mandat til at indgå en samarbejdsaftale med Japan. Endelig lægger Kommissionen stor vægt på at yde teknisk assistance til ansøgerlandene.

Statsstøtteområdet

I beretningens afsnit om statsstøtte forventes Kommissionen at anføre, at det samlede statsstøtteniveau i EU fortsat er for højt og indebærer risiko for konkurrenceforvridninger. Kommissionen vil derfor formentlig understrege det fortsatte behov for en restriktiv statsstøttepolitik og -kontrol.

I 2001 har Kommissionen iværksat to nye tiltag, der skal øge gennemsigtigheden på statsstøtteområdet, dels et scoreboard (resultattavle), dels et stats-

støtteregister. Resultattavlen og registret skal gøre det lettere for medlemsstaterne at udveksle oplysninger og erfaringer om statsstøtte, som landene har indhøstet på nationalt, regionalt og lokalt plan. Dette kan bidrage til en mere målrettet opfølgning på området.

Af vigtige lovgivningsinitiativer forventes beretningen at referere til de reviderede rammebestemmelser for store investeringsprojekter. Rammebestemmelserne indeholder en række centrale ændringer i forhold til tidligere. Regionalstøtteloftene nedsættes automatisk og progressivt for store investeringsprojekter. Anmeldelsespligten afskaffes for støtteberettigede projekter under 100 mio. €. Der er forbud mod støtte til sektorer med strukturel overkapacitet. Dog er der overgangsregler for både motorkøretøjer og syntetiske fibre. Rammebestemmelserne indeholder også et forbud mod investerings-, rednings- og restruktureringsstøtte til stålsektoren. Det er dog tilladt at give lukningsstøtte, hvis visse forudsætninger er opfyldt.

Af andre vigtige lovgivningsinitiativer forventes beretningen at omtale Kommissionens meddelelse om strandede omkostninger. Formålet med meddelelsen er at vise, hvordan Kommissionen vil vurdere statsstøtteordninger, der tager sigte på at kompensere elskaber for omkostninger i forbindelse med forpligtelser eller driftsgarantier (kaldet "strandede omkostninger").

Beretningen forventes også at omtale Kommissionens meddelelse om public service radio. og tv-virksomhed. Ifølge meddelelsen kan støtte til public service virksomheder godkendes af Kommissionen, hvis public service forpligtelsen er klart defineret, hvis der ikke sker overkompensation, og hvis det er nødvendigt at fravige konkurrence- og statsstøttereglerne

Endelig forventes beretningen at omtale Kommissionens meddelelse om fremme af risikovillig kapital i Fællesskabet. Meddelelsen har to formål. For det første rummer den en vejledning om, hvordan Kommissionen vil behandle støtteordninger for risikovillig kapital. For det andet opstiller den en række nye kriterier, som Kommissionen vil godkende en ordning efter.

Udover en gennemgang af de væsentligste lovgivningsinitiativer forventes beretningen at indeholde en beskrivelse af Kommissionens praksis på en række områder indenfor sektorstøtte, horisontal støtte og regional støtte, ligesom en række konkrete sager forventes gennemgået.

Afslutningsvis vil beretningen formentlig indeholde en statistik over Kommissionens beslutninger fordelt på sektorer og medlemsstater samt udviklingen i registrerede sager og beslutninger.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europaparlamentet har ikke afgivet udtalelse om den 31. beretning.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Det forventes, at det af beretningen vil fremgå, at Kommissionen mener, at den foreslåede decentralisering af EU-konkurrencereglerne er i overensstemmelse med nærhedsprincippet og vil fjerne al unødigt bureaukrati og reducere omkostningerne for virksomhederne.

4. Gældende dansk ret

Med ikrafttrædelsen den 1. oktober 2000 af lov nr. 416 af 31. maj 2000 om ændring af konkurrenceloven, jf. lov nr. 384 af 10. juni 1997, har Konkurrencerådet fået hjemmel til at anvende EF-traktatens artikel 81 og 82 direkte.

5. Høring

Eftersom den 31. beretning endnu ikke foreligger, har der ikke været foretaget høring af de berørte specialudvalg.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Den 31. Beretning om Konkurrencepolitikken forventes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Den 31. Beretning om Konkurrencepolitikken forventes ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Den 31. Beretning om Konkurrencepolitikken har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europa-udvalg.

6. Kommissionens resultattavle (scoreboard) for statsstøtte, 3. udgave.

Resumé

Europa-Kommissionen (Kommissionen) offentliggør 2 gange årligt den såkaldte resultattavle (scoreboard) for statsstøtte. Den 3. udgave af resultattavlen er endnu ikke offentliggjort, men vil blive forelagt for Rådet (Industri og Energi) den 6. juni 2002. Resultattavlen, der dækker perioden 1997-2000, indeholder oplysninger om anvendelsen af statsstøtte i medlemsstaterne og viser generelle tendenser og sammenhænge.

Resultattavlen er bygget op omkring følgende 5 hovedafsnit:

- 1) Et generelt overblik over medlemsstaternes anvendelse af statsstøtte.
- 2) En analyse af horisontal-, regional- og sektorstøtte til fremstillingssektoren og servicesektoren.
- 3) Oplysninger om statsstøttekontrollen og anvendelse af procedurereglerne.
- 4) En analyse af statsstøtten i forhold til Det Indre Marked og strukturreformene.
- 5) Et statsstøtteforum med link til relevante oplysninger i de enkelte medlemsstater.

Resultattavlen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen vil ultimo maj 2002 offentliggøre den 3. udgave af den såkaldte resultattavle (scoreboard) for statsstøtte. Resultattavlen, der dækker perioden 1997-2000, indeholder oplysninger om anvendelsen af statsstøtte i medlemsstaterne og viser generelle tendenser og sammenhænge. Det er dog kun statsstøtte, der er omfattet af EF-traktatens regler, som indgår i resultattavlen.

Resultattavlen tjener to formål. For det første medvirker den til at øge gennemsigtigheden på statsstøtteområdet. For det andet er den et instrument, der gør det muligt at overvåge om medlemsstaterne opfylder de mål, der blev fastsat på Det Europæiske Råds møde i Stockholm i marts 2001. På dette møde konkluderede man, at medlemsstaterne senest i år 2003 bør vise en nedadgående tendens i statsstøtten i forhold til BNP, idet der i den forbindelse skal tages hensyn til nødvendigheden af at omdirigere støtten mod horisontale formål – herunder mod samhørighedsformål.

Indhold

Generelt vil resultattavlen formentlig vise, at medlemsstaterne – målt i forhold til BNP – anvender stadig mindre statsstøtte.

Derudover vil resultattavlen formentlig vise, at medlemsstaterne i stigende omfang anvender statsstøtten til horisontale formål. Horisontale formål omfatter støtte til forskning og udvikling, beskæftigelse, miljø, uddannelse samt små og mellemstore virksomheder. Denne form for støtte anses normalt for mindre konkurrenceforvridende end andre former for støtte, ligesom den normalt anses for at være i fællesskabets interesse.

Resultattavlen er bygget op omkring følgende 5 hovedafsnit:

- 1) Et generelt overblik over medlemsstaternes anvendelse af statsstøtte.
- 2) En analyse af horisontal-, regional- og sektorstøtte til fremstillingssektoren og servicesektoren.
- 3) Oplysninger om statsstøttekontrollen og anvendelse af procedurereglerne.
- 4) En analyse af statsstøtten i forhold i forhold til Det Indre Marked og strukturreformerne.
- 5) Et statsstøtteforum med link til relevante oplysninger i de enkelte medlemsstater.

Da den 3. udgave af resultattavlen endnu ikke foreligger, er det ikke muligt at beskrive indholdet af ovennævnte punkter nærmere.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke afgivet udtalelse om resultattavlen.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Resultattavlen berører ikke nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Resultattavlen har ikke betydning for gældende dansk ret.

5. Høring

Eftersom den 3. udgave af resultattavlen endnu ikke foreligger, har der ikke været foretaget høring af de berørte specialudvalg..

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Resultattavlen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Resultattavlen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Den 3. udgave af resultattavlen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europa-udvalg.

7. Handlingsplan for bioteknologi – Rådets konklusioner

Resumé

Det spanske EU-Formandskab vil på industrirådsmødet d. 6.-7. juni 2002 lægge op til, at der vedtages et sæt rådskonklusioner på baggrund af Kommissionens meddelelse om biovidenskab og bioteknologi – en strategi for Europa.

På DER i Stockholm marts 2001 blev det besluttet af opfordre Kommissionen og Rådet til at undersøge mulige foranstaltninger, der muliggør, at Europa kan udnytte potentialet på bioteknologiområdet fuldt ud og styrke sektorens konkurrenceevne. Kommissionen vedtog den 23. januar 2002 som opfølgning herpå en meddelelse om biovidenskab og bioteknologi – En strategi for Europa. Meddelelsen indeholder to dele. Et strategiplæg, hvor Kommissionen redegør for bioteknologiens tekniske og erhvervsmæssige potentiale og vilkår, elementerne i en ansvarlig og tillidsskabende regulering og de internationale relationer. Kommissionen lancerer på baggrund heraf en 30 punkts-handlingsplan, der skal realisere visionerne i strategidelen.

Udkast til rådskonklusioner indeholder bl.a.

- en anerkendelse af Kommissionens meddelelse som et godt udgangspunkt for at kunne udnytte potentialet på bioteknologiområdet, samtidig med at der tages hensyn til samfundsmæssige værdier.
- en invitation til at Kommissionen udarbejder en road-map til implementering af strategi og handlingsplan.

Forslag til rådskonklusioner har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

1. Baggrund og indhold

Kommissionens meddelelse om en strategi og handlingsplan for biovidenskab og bioteknologi er sat på dagsordenen for Rådsmødet (Industri) den 6. - 7. juni 2002 med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner.

Kommissionens meddelelse er et led i opfyldelsen af de udviklingsmæssige mål fra Det Europæiske Råds møde i Lissabon i 2000 om, at EU i 2010 skal være den mest konkurrencedygtige og bæredygtige vidensbaserede økonomi i verden. Konkret følger meddelelsen op på Det Europæiske Råds møde i Stockholm i marts 2001, hvor det besluttedes at opfordre Kommissionen til sammen med Rådet ”at undersøge, hvilke foranstaltninger der er nødvendige for at udnytte potentialet i bioteknologien fuldt ud og styrke den europæiske bioteknologisektors konkurrenceevne for at holde trit med de førende konkurrenter, samtidig med at det sikres, at denne udvikling sker på en må-

de, som er sund og sikker for forbrugerne og miljøet, og overholder de fælles grundlæggende værdier og etiske principper.”

Kommissionen udsendte på baggrund heraf den 23. september 2001 et høringsoplæg om indholdet en strategisk vision for biovidenskab og bioteknologi. Høringsoplægget blev her i landet udsendt til en bred kreds af interessenter. Den danske regering afgav sit høringssvar den 20. december 2001. Efter afslutningen af høringsrunden offentliggjorde Kommissionen den 23. januar 2002 denne meddelelse om biovidenskab og bioteknologi – en strategi for Europa.

Meddelelsen indeholder to dele:

1. En strategidel med en række policyudmeldinger på de enkelte områder.
2. En handlingsplan i 30 punkter med konkrete foranstaltninger.

I udkast til rådskonklusioner om bioteknologi

- anerkendes Kommissionens meddelelse om biovidenskab og bioteknologi – en strategi for Europa som et godt grundlag for at udnytte potentialet
- understreges behovet for en helhedsorienteret tilgang til bioteknologi, som tager højde for alle områder af relevans for den bioteknologiske udvikling.
- henvises til behovet for en større sammenhæng i sektorpolitikker, som har konsekvens for udvikling af bioteknologi i Europa
- inviteres Kommissionen til at udarbejde en road-map, der fokuserer på implementering af de vigtigste punkter i Kommissionens meddelelse om en strategi og handlingsplanen.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om forslaget til rådskonklusioner.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

For så vidt angår rådskonklusionernes betydning for nærheds- og proportionalitetsprincippet henvises til vurderingen af Kommissionens meddelelse. Kommissionen ønsker ifølge meddelelsen at bidrage aktivt til overvejelserne omkring blandt andet de etiske og samfundsmæssige spørgsmål og til at tackle udfordringerne på bioteknologiområdet. Det er Kommissionens opfattelse, at disse spørgsmål kun delvist kan tages op af Fællesskabet, for så vidt som de fleste af dem afhænger af mange andre offentlige og private aktører. På nogle områder som produktgodkendelse, beskyttelse af det indre marked, landbrugs- og handelspolitik, har Fællesskabet ifølge meddelelsen enekompetence. På andre områder har Fællesskabet ingen kompetence eller deler den med medlemsstaterne.

Fra dansk side er vi enige i den overordnede sondring mellem Fællesskabets kompetence på harmoniserede områder og øvrige områder med national eller delt kompetence. Vi vil endvidere forholde sig konkret til de forslag, der vil blive konkretiseret i Kommissionens forslag til en road map.

4. Gældende dansk ret

Forslaget til rådskonklusioner har ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

5. Høring

Forslaget til rådskonklusioner har ej været sendt i høring.

Kommissionens meddelelse har været i bred høring blandt danske interessenter. Udkast til samlet dansk holdning til de enkelte dele af Kommissionens meddelelse har været sendt i høring i Specialudvalgene for forskning, miljø, tekniske handelshindringer og Industri og regionaludvikling, samt Det rådgivende Fødevarerudvalg og § 2-udvalget.

Kommissionens meddelelse om biovidenskab og bioteknologi har endnu ikke været igennem substansbehandling i rådsregi.

6. Lovgivningsmæssige, statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslag til rådskonklusioner om bioteknologi har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Gennemførelsen af punkterne i Kommissionens meddelelse på baggrund af en konkret road-map vil sandsynligvis fremme den bioteknologiske sektor i Europa, hvilket alt andet lige vil have en positiv samfundsøkonomisk effekt.

7. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens meddelelse har været forelagt Folketingets Europaudvalg i forbindelse med mødet i Rådet 11. marts 2002. Udkast til Rådskonklusioner har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

8. Konklusioner fra den 4. Euro-middelhavsindustriministerkonference den 9.-10. april 2002

Nyt notat.

Resumé

Som led i det industrielle samarbejde under Barcelonaprocessen afholdes hvert andet år Euro-Middelhavsindustriministerkonferencer. Den 4. konference fandt sted i Malaga den 9.-10. april 2002 under det spanske formandskab.

I konklusionerne fra Ministerkonferencen understreges betydningen af Middelhavssamarbejdet og etableringen af et frihandelsområde i 2010 som væsentlige elementer i at fremme den økonomiske vækst og udvikling i regionen. Der peges på en række indsatsområder for det fremtidige samarbejde, herunder tilnærmelse af standarder og fremme af investeringer, innovation samt teknologisk udvikling i partnerlandene.

Sagen berører ikke nærheds- og proportionalitetsprincippet og har ingen statsfinansielle konsekvenser.

Rådskonklusionerne forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (Industri og Energi) den 6.-7. juni 2002.

1. Baggrund og indhold

Barcelonaprocessen blev iværksat i november 1995. I Barcelona erklæringen sættes år 2010 som deadline for etablering af en euro-middelhavs-frihandelszone. Som led i det industrielle samarbejde under Barcelonaprocessen afholdes hvert andet år Euro-Middelhavsindustriministerkonferencer. Den 4. konference fandt sted i Malaga den 9.-10. april 2002 under det spanske formandskab.

Med henblik på at forberede konferencen havde Kommissionen udarbejdet et arbejdsdokument med titlen "Forberedelse af frihandelsområde i Middelhavsregionen – elementer i det industrielle samarbejde 2002-2006".

Kommissionens arbejdsdokument giver en kort status over udviklingen i samarbejdet fra 1996-2001 og peger på en række mulige fremtidige aktiviteter inden for fire indsatsområder. Indsatsområderne omfatter: Lovgivningsmæssige rammer og standarder, bedre rammevilkår for innovation og nye teknologier, styrkelse af den private sektors rolle samt styrkelse af overvågningen af frihandelsområdet.